

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет перекладознавства

Кафедра англійської і німецької філології та перекладу
імені професора І.В. Корунця

Кваліфікаційна робота магістра з перекладознавства

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКСПРЕСИВНОСТІ В
АНГЛОМОВНІЙ ПУБЛІЦИСТИЦІ ТА СПЕЦИФІКА ЇХ ВІДТВОРЕННЯ
УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Студентки групи МПа 53-18
денної форми навчання
факультету перекладачів
спеціальності 035 Філологія,
спеціалізації 035.041 Германські мови і
літератури (переклад включно),
перша – англійська,
освітньо-професійної програми
Перекладознавство:(англійська мова і друга
іноземна мова)
Свиноріз Яни Василівни

Допущена до захисту
«___» _____ 2019 року

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук,
доцент Мелько Х. Б.

Завідувач кафедри
_____ проф. Ніконова В. Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Національна шкала _____
Кількість балів: _____
Оцінка: ЄКТС _____

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

KYIV NATIONAL LINGUISTIC UNIVERSITY

School of Translation Studies

Korunets Department of English and German Philology and Translation

Master Qualifying Paper in Translation Studies

LINGUOSTYLISTIC MEANS OF IMPLEMENTATION EXPRESSIVENESS IN
ENGLISH PUBLICISM AND THE SPECIFICS OF THEIR REPRODUCTION IN
THE UKRAINIAN LANGUAGE

Group MPa 53-18
Faculty of translation
Full-time student
Majoring 035 Philology,
Specialization 035.041 Germanic
Languages and Literature (including
Translation), Educational Program
Translation Studies: Specialized
Translation (English and Second Foreign
Language)
Yana V. Svyhoriz

Research supervisor:
Kh. B. Melko
Candidate of Science (Linguistics)
Associate Prof.

Kyiv – 2019

Київський національний лінгвістичний університет

Кафедра англійської і німецької філології та перекладу
імені професора І.В. Корунця

Затверджую:

Завідувач кафедри англійської і німецької філології
та перекладу імені професора І.В. Корунця
_____ (підпис)
д.ф.н., проф. Ніконова В.Г.
“10” вересня 2018 р.

ЗАВДАННЯ

**на кваліфікаційну роботу магістра з перекладознавства
студентаки II курсу групи МПа 53-18 факультету перекладознавства КНЛУ
Свиноріз Яни Василівни**

(ПІБ студента)

спеціальності 035. Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньої програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська і друга фноземна мова)

Тема роботи: Лінгвостилістичні засоби реалізації експресивності в англійській публіцистиці та специфіка їх відтворення українською мовою

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент Мелько Христина Богданівна.

Дата видачі завдання 10 вересня 2018

Графік виконання кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства

№ п/п	Найменування частин і план кваліфікаційної роботи	Графік виконання	Відмітка про виконання (підписи)
1.	Аналіз наукових першоджерел і складання бібліографії	Жовтень 2018 р.	
2.	Написання теоретичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 1)	Листопад 2018 р.	
3.	Добір мовного матеріалу тексту і складання Додатку (100 англійських речень та їх переклад)	Грудень 2018 р.	
4.	Аналіз мовного матеріалу тексту, який досліджується, і написання аналітичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 2)	Березень 2019 р.	
5.	Проведення перекладацького аналізу досліджуваного мовного явища і написання практичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 3)	Травень 2019 р.	
6.	Написання вступу і висновків дослідження, подання завершеної кваліфікаційної роботи науковому керівнику для попереднього перегляду	Вересень 2019 р.	
7.	Попередній захист кваліфікаційної роботи і подання завершеної кваліфікаційної роботи на кафедру	17 жовтня 2019 р.	
8.	Оформлення документації (відгуки) і підготовка презентації до захисту кваліфікаційної роботи	Жовтень 2019 р.	
9.	Захист кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства	Грудень 2019 р.	

Науковий керівник _____ (підпис)

Студент _____ (підпис)

**ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА**

студента(ки) _____ курсу групи МПа 53-18 факультету перекладознавства спеціальності 035. Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна)

Свиноріз Яни Василівни _____

(ПІБ студента)

за темою: Лінгвостилістичні засоби реалізації експресивності в англійській публіцистиці та специфіка їх відтворення українською мовою

Відповідність кваліфікаційної роботи нормативним вимогам (необхідне позначити √ або +)		
1.	Наявність основних структурних компонентів	_____ усі компоненти присутні , _____ один компонент відсутній _____ декілька компонентів відсутні
2.	Відповідність оформлення, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам	_____ повна відповідність _____ незначні помилки в оформленні _____ оформлення неправильне
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження	_____ повна відповідність _____ відповідність неповна _____ не відповідає вимогам

Особиста думка керівника _____

Кваліфікаційна робота _____ **може бути (не може бути)**

(ПІБ студента)

рекомендована до захисту

_____ (підпис керівника)

(_____)

(ПІБ керівника)

” ___ ” _____ 20__ року

РЕЦЕНЗІЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

студента(ки) _____ курсу групи МПа 53-18 факультету перекладознавства спеціальності 035. Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Свиноріз Яни Василівни

(ПІБ студента)

за темою: Лінгвостилістичні засоби реалізації експресивності в англійській публіцистиці та специфіка їх відтворення українською мовою

	Критерії	Оцінка в балах
1.	Наявність основних компонентів структури роботи — <i>загалом 10 балів</i> (усі компоненти присутні – 10 , один компонент відсутній – 5 , декілька компонентів відсутні – 0)	
2.	Відповідність оформлення роботи, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам до кваліфікаційної роботи — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , незначні помилки в оформленні – 8 , значні помилки в оформленні – 4 , оформлення переважно неправильне – 0)	
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , відповідність неповна – 8 , відповідність часткова – 4 , не відповідає вимогам – 0)	
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , відповідність неповна – 8 , відповідність часткова – 4 , не відповідає вимогам – 0)	
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , відповідність неповна – 8 , відповідність часткова – 4 , не відповідає вимогам – 0)	
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , відповідність неповна – 8 , відповідність часткова – 4 , не відповідає вимогам – 0)	
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , відповідність неповна – 8 , відповідність часткова – 4 , не відповідає вимогам – 0)	

Усього набрано балів: _____

(ПІБ рецензента)

(підпис рецензента)

” __ ” _____ 20__ р.

ЗМІСТ

ВСТУП	1
РОЗДІЛ I ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКСПРЕСИВНОСТІ В МОВОЗНАВСТВІ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ	4
1.1 Засоби реалізації експресивності в мовознавстві.....	4
1.2 Стратегії перекладу засобів реалізації експресивності	11
1.3 Публіцистичний дискурс: лінгвістичні аспекти вивчення та специфіка перекладу.....	17
Висновки до розділу 1	23
РОЗДІЛ 2	
ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАСОБІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКСПРЕСИВНОСТІ В ПУБЛІЦИСТИЦІ	25
2.1 Класифікація засобів реалізації експресивності в англomовному рекламному дискурсі	25
2.2 Лексико-фразеологічні засоби реалізації експресивності	25
2.3 Словотвірні засоби реалізації експресивності	31
2.4 Морфологічні засоби реалізації експресивності.....	33
2.5 Синтаксичні засоби реалізації експресивності	37
Висновки до розділу 2	44
РОЗДІЛ 3	
СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ ЛІНГВІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКСПРЕСИВНОСТІ В АНГЛІЙСЬКОМОВНІЙ ПУБЛІЦИСТИЦІ	46
3.1 Перекладацькі трансформації при перекладі лінгвістичних засобів реалізації експресивності	46
3.2 Лексичні трансформації при перекладі лінгвістичних засобів реалізації експресивності	47
3.3 Граматичні трансформації при перекладі лінгвістичних засобів реалізації експресивності	53
3.4 Лексико - граматичні трансформації при перекладі англomовних засобів реалізації експресивності	58
Висновки до розділу 3	60

ВИСНОВКИ.....	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	66
СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	71
ДОДАТОК	
Лінгвостилістичні засоби реалізації експресивності в англомовній публіцистиці та специфіка їх відтворення українською мовою	73
SUMMARY	87

ВСТУП

Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню особливостей перекладу лінгвістичних засобів реалізації експресивності в англійськомовній публіцистиці.

Актуальність теми. Проблема перекладу лінгвістичних засобів реалізації експресивності в англійськомовній публіцистиці на українську мову набуває помітного наукового інтересу для лінгвістичного дослідження. Публіцистичний дискурс відіграє важливу роль у соціокультурному житті кожної країни, через нього населення тієї чи іншої країни має можливість бути в курсі подій та розуміти загальну ситуацію на території країни та за її межами.

Актуальність даної теми пов'язана зі зміною пріоритетів у сучасному публіцистичному дискурсі. Нова мовна тактика спілкування із населенням обумовила відмову від стереотипного типу мислення, риторичної багатослівності й сухої мови. У сучасній публіцистиці відбивається творчий настрій авторів, їх прагнення до відновлення мовних засобів, пошуку нових способів залучення читацької уваги та вираженню модально-оцінних характеристик. Досить часто, при перекладі англійськомовної публіцистики все це втрачається, через неможливість перекладачем передати всі засоби вираження експресивності у тексті перекладу, відсутність розуміння мови перекладу, соціокультурних особливостей та політичної ситуації.

Мета і завдання дослідження. Найважливішими компонентами публіцистики є лексичні одиниці те, що вони в собі несуть та яким чином впливають на аудиторію. Саме тому **метою** кваліфікаційної роботи є дослідження використання лінгвостилістичних засобів реалізації експресивності в англійськомовній публіцистиці.

Відповідно до поставленої мети формулюємо наступні **завдання**:

- уточнити визначення поняття експресивності в лінгвістиці;

- розглянути основні стратегії перекладу лінгвостилістичних засобів реалізації експресивності в англійськомовній публіцистиці;
- проаналізувати лінгвістичні аспекти публіцистичного дискурсу;
- виокремити види лінгвостилістичних засобів реалізації експресивності в публіцистичних текстах;
- встановити способи перекладу лінгвостилістичних засобів реалізації експресивності в публіцистичних текстах.

Об'єктом дослідження є засоби реалізації експресивності в англійськомовній публіцистиці.

Предметом дослідження є способи перекладу засобів реалізації експресивності в англійськомовній публіцистиці.

Матеріалом дослідження є фрагменти з англійськомовних текстів публіцистичного дискурсу, відібрані з англомовних Інтернет-ресурсів.

Методи дослідження. У кваліфікаційній роботі були використані наступні методи: дескриптивний, структурно-семантичний методи, а також метод перекладацького аналізу тексту і зіставного та порівняльного аналізу. Перші два методи були використані для аналізу та класифікації засобів реалізації експресивності в англійськомовній публіцистиці, а останні два для дослідження особливостей перекладу засобів реалізації експресивності на українську мову. Для отримання результатів був використаний метод кількісних підрахунків.

Наукова новизна одержаних результатів проведеного дослідження полягає в обґрунтуванні теоретичних положень та методичних рекомендацій щодо удосконалення способів перекладу засобів реалізації експресивності на українську мову. В дослідженні було обґрунтовано принципи трансформаційного підходу до перекладу різних лінгвостилістичних засобів реалізації експресивності в публіцистичному дискурсі.

Практичне значення одержаних результатів. Отримані в роботі результати можна використовувати у науково-дослідних роботах студентів з філології та перекладознавства.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота зі вступу складається зі вступу, трьох розділів із висновками до кожного з них, висновків до всієї роботи, трьох списків використаних джерел, двох додатків і резюме. У Вступі визначається актуальність, мета, завдання, методи дослідження, наукова новизна і практичне значення одержаних результатів. В Розділі 1 висвітлюється теоретична основа дослідження, а саме визначення та особливості функціонування лінгвостилістичних засобів реалізації експресивності у публіцистиці. В Розділі 2 подається основна класифікація лінгвостилістичних засобів реалізації експресивності, відповідно до якої аналізуються 100 фрагментів, поданих в Додатку. В Розділі 3 увага акцентується на способах перекладу лінгвостилістичних засобів реалізації експресивності з англійської на українську мову.

РОЗДІЛ I

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКСПРЕСИВНОСТІ В МОВОЗНАВСТВІ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ

1.1 Засоби реалізації експресивності в мовознавстві

Щоб привернути увагу слухача та читача, а також більш чітко виразити свою позицію в тій чи іншій ситуації, все частіше застосовуються лінгвістичні засоби реалізації експресивності. У результаті цього, суттєво підсилюється емоційне або логічне навантаження висловлювання. Експресивність пов'язана з оцінними висловлюваннями, що виражаються у виборі лексики [9: 34].

Різні закономірності лежать в основі експресивності:

- 1) психологічні, які стосуються не лише вираження емоцій та почуттів, а також їх сприйняття;
- 2) екстралінгвальні закономірності, властивість мови або тексту та комунікативної ситуації, тобто наміри мовця або автора, необхідні для поширення знань та ідей, а також мовний та позамовний контекст;
- 3) лінгвальні закономірності, такі як відхилення від стереотипів у процесі використання мовних одиниць на різних рівнях мови, невідповідність мовних засобів, що використовуються з мовними нормами, відмова від можливих шаблонів та стандартних структур речень, а також атипової, незвичайної, виразної побудови речення [14: 17].

Разом з іншими категоріями, експресивність допомагає не лише ефективно реалізувати наміри, які має мовець, але і допомагає виразити в мовленні його особистість. Експресивність дозволяє відкрити якісну сторону висловлювання, є ознакою мовленнєвого твору, що власне і передає його сенс [23: 176].

Експресивність, як результат використання емоційних мовних одиниць в мовленні, є поєднанням семантико-стилістичних ознак, що урізноманітнює мовлення та робить його більш яскравим. Якщо висловлювання має чітко виражене суб'єктивно-психологічне ставлення людини до того, про що вона говорить, то в такому випадку реалізується емоційна та експресивна функції [29: 18].

Дослідження питань теорії експресивності доводить складність феномену експресивності, також в процесі пояснюється наявність різних підходів і концепцій вивчення даного явища.

Зацікавленість до проблеми експресивності, яка виникла протягом останніх десятиліть, пояснюється увагою до мовної особистості, а точніше, до опису мови, що сприяє виявленню, а також має вплив на мовну особистість, її поведінку та духовну діяльність. Висловлюючи свою думку в мовній формі, автор неминуче виражає своє ставлення до предмета чи ситуації. Досить часто таке повідомлення забарвлене суб'єктивним ставленням відправника інформації до того, про що він говорить чи пише. Тому, експресивність розглядається як прояв індивідуальності мовця, що виявляється в почуттях, емоціях і оцінках суб'єкта [35: 54]. Ця авторська експресивність знаходить своє вираження в мові, в тому чи іншому відборі мовних засобів. Крім того, експресивність може мати додатковий вплив на адресата, яким є слухач або читач, у тому випадку, якщо мовець у цьому зацікавлений. Таким чином, експресивність виступає як феномен мовної особистості та її суб'єктивних інтенцій.

Експресивність у ширшому розумінні – це виразність, той вплив, якого зазнає чуттєва сфера людини під впливом певних мовних одиниць [45: 67].

Засновником теорії експресивності є відомий французький лінгвіст Шарль Баллі, представник Женевської лінгвістичної школи, один із засновників експресивної стилістики. Ш. Баллі зазначав, що стилістика вивчає експресивні факти мовної системи з огляду на їхній емоційний зміст, тому головне її завдання – вивчати експресивну систему мовленнєвих фактів.

Французький лінгвіст пропонує відрізнати експресивність мови від експресивності індивідуального мовлення, тому слід керуватись трьома основними ознаками: 1) експресивні знаки є фіксованими і не допускають творчої діяльності того, хто говорить; 2) відповідні прийоми та засоби, що створюють експресивність, ми часто вживаємо не задумуючись; 3) ці знаки включені в систему мови [3: 24].

Категорії «експресивність» та «експресія» у мовознавстві наприкінці ХХ ст. були предметом багатьох дискусій. Послідовники М. Бахтіна наводили такі визначення понять:

- 1) експресивність – це сукупність ознак мовних одиниць чи висловлювання / тексту, в яких відображується, і які вказують на не зовсім нейтральне ставлення того, хто говорить, до змісту чи адресата мовлення [35: 150];
- 2) експресивність – властивість мовного знака, в силу якого він безпосередньо діє на уяву адресата чи його емоційну сферу; експресивним може бути будь-який вираз у тому випадку, якщо він непередбачуваний та неочікуваний [23: 12];
- 3) експресія – це сукупність виразно-зображальних властивостей мовлення, які відрізняють його від звичайного та стилістично нейтрального мовлення [15: URL].

На початку ХХІ ст. поняття експресивності почали розглядати у вітчизняному мовознавстві. Вагомий внесок у розробку питання експресивності та експресії зробили Г. Колесник, А. Ахманова, Т. Винокур, Д. Ганич, В. Григор'єв, І. Олійник, В. Дєвкін, Н. Разінкіна та інші.

На сьогоднішні існує велика кількість засобів, що використовуються для реалізації експресивності. Серед переліку тих, що вживаються найчастіше, слід виокремити наступні групи: експресивна лексика, елементи розмовної мови, експресивні словосполучення, як інструмент образного мислення (фразеологізми), а також експресивний синтаксис – сукупність продуктивних і часто вживаних емоційно насичених синтаксичних одиниць, які надають

особливу виразність тексту та виконують певні стилістичні функції у сприйманні та розумінні висловлювання, а також вставні конструкції [1: 23].

На нашу думку, експресивність – це не лише лексико-семантична, а й комунікативна та прагматична категорія, яка слугує для надання переконливості матеріалам мас-медійного дискурсу, активізації уваги читача, побудови контакту з ним, а також для оцінки явищ, фактів та подій, що відбуваються у світі.

Емоційно-експресивна оцінка забезпечується та підсилюється шляхом вживання різних фонетичних, словотвірних, морфологічних, лексико-фразеологічних засобів, а також синтаксичних і стилістичних конструкцій, які виконують дуже продуктивну роль у цьому випадку. Різномірні засоби реалізації експресивності активно взаємодіють між собою, а також компенсують або посилюють один одного. Виокремлення шару лексем із фонетичними показниками експресивності ґрунтується на виразності, незвичності, а також нетиповому фонетичному оформленні слова, яке яскраво виражає відповідне значення лексичної одиниці [1: 35].

Експресивні лексеми, семантика яких містить емотивно-суб'єктивну гаму оцінок предметів та об'єктів мовлення – це результат дії експресивної функції мови, її реальний прояв на лексико-фразеологічному рівні. Закономірним явищем є поява в мові великої кількості неологізмів, а саме: словотвірних неологізмів, семантичних неологізмів, індивідуально-авторських okazionalizmів. Без сумніву, подібні лексичні одиниці не можуть не привернути увагу читача та слухача [4: 54].

Окрім неологізмів, для реалізації експресивності вживають архаїзми, історизми та анахронізми, а також з метою створення настрою конкретної історичної доби, гумористичного та іронічного забарвлення тексту.

У ролі експресивних засобів часто використовують терміни, через можливість їх вживання у переносному значенні. Потужної метафоризації зазнають терміни таких галузей, як спорт, медицина, мистецтво, хімія та інші.

Крім того, досить часто вживають власне розмовну лексику, яка оновлює образність, надає колориту розмовності, а також поживляє виклад. Досить прикорм є те, що сьогодні значної популярності набули жаргонізми, сленгізми, а також лексика кримінальної сфери. Вживання таких слів має досить негативний вплив на літературні норми мови. Слід зазначити, що подібні слова виховують в аудиторії мовний несмак, популяризують грубе, ненормативне мовлення, хоча в деяких випадках, за відсутності у мовця чи автора інших методів привернути увагу, саме такі слова і використовуються та вдало виконують свою функцію.

Фразеологізми, які є досить ефективним засобом реалізації експресивності, також набули поширення. Найчастіше використовують розмовно-побутові фразеологізми, що виконують виражену оцінну функцію та фразеологізми з античної міфології.

До популярних засобів реалізації експресивності на словотвірному рівні належать демінутивні й аугментативні суфікси [55: 35].

Значна частина суфіксів, що забезпечують надання суб'єктивної оцінки, передає позитивне ставлення автора до певного образу чи події, надає газетному тексту емоційних відтінків схвалення, захоплення, радості, симпатії, ніжності, замилювання, пошани [2: 15].

Разом із позитивними емоціями демінутиви, в певних контекстуально-ситуативних умовах, мають властивість відтворювати широку палітру негативних емоцій. Вони слугують для вираження іронії, зневаги, приниження, здивування, осуду, нехтування, відрази, а також антипатії, відкрито несхвального авторського ставлення.

Продуктивним засобом експресивності на словотвірному рівні є також слова, утворені шляхом основоскладання та словоскладання. В результаті вдалого поєднання несумісних у семантичному відношенні компонентів, утворюються нові зв'язки між явищами та поняттями, які своєю незвичайністю й образністю викликають появу нових асоціацій.

Левицький виділяє такі моделі утворення складних іменників: 1) основа іменника плюс основа іменника; 2) основа прикметника плюс основа іменника; 3) основа дієслова плюс основа іменника, і навпаки; 4) основа займенника плюс основа іменника; 5) основа числівника плюс основа іменника; 6) основа прийменника плюс основа дієслова. В англійській мові чисельною є група складних іменників, утворених зі зворотної моделі: дієслово плюс післяйменник (рідше – прислівник) [28: 176].

Морфологічні засоби експресивності менш виразні, ніж лексичні та словотвірні, адже вони виявляються на більшій площині тексту, ніж слово. Найчастіше вони набувають емоційно-експресивного забарвлення лише в межах певного контексту. До таких засобів належать: іменники спільного роду, іменники у складі сегментних конструкцій, значення яких виражає експресивні відтінки; слова категорії стану; імперативні форми, експресивні можливості часток, вигуків; а також категорії роду та числа іменників, ступені порівняння й нанизування прикметників [50: 320].

До синтаксичних засобів реалізації експресивності відносяться такі синтаксичні конструкції, за допомогою яких привертають увагу читача, спонукають його до сприйняття і роздумів. Питальні речення досить часто реалізують широку гаму емоційно-оцінних значень із високим ступенем експресивності. Кількісний показник питальних речень серед переліку опрацьованих нами прикладів є досить високим. Питальні конструкції сприяють розкриттю емоційно-оцінного значення за допомогою авторизовано-оцінних запитань, які не тільки слугують міркуванням, питанням, а й підкреслюють потрібну думку, виражають припущення, обурення, осуд, незадоволення, здивування, заперечення [69: 34]. Окличні речення реалізують емотивно-експресивну функцію мови, передають емоційне ставлення автора до зображуваної ним події чи особи, відтворюють оцінку (презирство, іронію, віру, замилювання), спонукання до дії. Окличні речення як мовні одиниці, що виражають емоційні переживання того, хто говорить, або його емоційно-інтелектуальне ставлення до фактів і явищ

дійсності та вимовляються з особливою, так званою окличною, інтонацією, активно вживаються в репортажах і різноманітні за структурою та емоційно-експресивним забарвленням [53: 45]. У сучасному публіцистичному дискурсі найчастіше трапляються розповідно-окличні речення, які не лише констатують певний факт дійсності, а й виражають почуття автора.

Спонукальні конструкції слугують для реалізації наказів, закликів, побажань, порад, а також волевиявлення автора.

До синтаксичних засобів реалізації експресивності текстів газетного дискурсу відносимо такі структурні елементи речення, як: 1) вставні одиниці; 2) вставлені конструкції, що містять оцінку автора висловленого в базовому реченні, які, крім традиційної, виконують спеціальну стилістичну функцію, забезпечують динамічність або конкретність викладу; 3) звертання.

Для реалізації максимального впливу на свідомість адресата, автори застосовують стилістичні засоби реалізації експресивності, а саме тропи та стилістичні фігури, такі як: метафора, порівняння, епітет, гіпербола, персоніфікація, алегорія, перифраз, іронія, інверсія, еліпс, парцеляція, що створюються при вживанні слів та словосполучень в образно-переносному значенні. Вторинні номінації надають суспільно-політичним та масово-інформаційним текстам образності, експресивності, оригінальності [48: 287].

Досить поширеним засобом реалізації експресивності є метафора, що надає певну оцінку суспільним процесам та явищам. Цей троп дозволяє позначити не пов'язані між собою речі, для риторичного ефекту [68: 54].

Дуже часто використовують порівняння, епітети, перифрази.

До незвичних засобів реалізації експресивності в газетних текстах також належать такі стилістичні фігури, як еліпс, інверсія, парцеляція, асиндетон, антитеза, тавтологія, плеоназм.

Еліпсис надає висловлюванню динамічності, експресивної виразності, створює інтонації живого, схвильованого, невимушеного усного мовлення. Такий синтаксичний спосіб компресії – це зазвичай пропущення логічно

необхідних елементів речення. Цей спосіб може приймати різні форми та мати різні функції [40: URL].

Часто для реалізації експресивності використовують інверсію – незвичайне розміщення елементів речення, що направлене на підсилення експресивності висловлення. Відомо, що в англійському реченні кожний його член займає певне місце, яке визначається способом його синтаксичного вираження, зв'язками з іншими словами й типом речення. Інверсія – це порушення звичайного порядку розміщення членів речення, в результаті якого якийсь елемент стає відокремленим і отримує спеціальні конотації емоційності та експресивності. Інверсія визначається позицією синтаксично пов'язаних між собою членів речення стосовно один одного. Зміна порядку слів у реченні може змінити синтаксичні відносини й разом з ними увесь зміст речення. Інші поєднують граматичну та експресивну функції [7: 72].

Важливим стилістичним прийомом є парцеляція, що сприяє розширенню інформаційної насиченості речення, інтенсифікації змістового навантаження його другорядних членів та формуванню особливої виразності.

1.2 Стратегії перекладу засобів реалізації експресивності

Адекватний переклад неможливий без врахування експресивно-стилістичних особливостей оригіналу. У перекладі дуже важливо передати експресивну сторону слова. Більшість слів будь-якої мови належать до нейтрального прошарку лексики але, разом з тим, значна частина слів відрізняється певною стилістичною чи експресивною виразністю.

Стилістична належність слова і його експресивна насиченість часто тісно переплітаються. При перекладі важливим є поняття експресивної конкретизації, яке полягає у заміні стилістично-нейтрального англійського слова чи виразу експресивно-емоційним українським словом. Цей прийом лексико-фразеологічної трансформації залежить від особливостей лексики

кожної із мов. Важливо зазначити той факт, що лексика української мови, як правило, відзначається більшою експресивністю, ніж англійська. Лексика української мови багата на експресивно-емоційні та експресивно-оцінні слова, в англійській мові їх функцію виконують стилістично нейтральні слова. Це пов'язано, в першу чергу, із частотним використанням суфіксів суб'єктивної оцінки, яких в англійській мові досить невелика кількість [9: 35].

Англійській лексиці менш властива внутрішня, незалежна від контексту експресивність, ніж українській лексиці. Явище експресивної конкретизації безпосередньо пов'язане із більшою предметно-логічною конкретністю побутової (розмовної) лексики української мови.

Передача експресивно-стилістичної оцінки є важливою не лише при перекладі художньої літератури, публіцистичних матеріалів, але й науково-популярних текстів. Якщо у художній літературі стилістичне забарвлення слів та їх образна основа посилюють експресивно-емоційний вплив на читача, то у суспільно-політичному дискурсі вони більше впливають на ідейно-сміслову сторону висловлювання [13: 8].

Існує велика кількість способів перекладу засобів реалізації експресивності, які ми детально проаналізуємо. До основних способів перекладу способі перекладу засобів реалізації експресивності належать: транслітерація, транскрипція, калькування, описовий переклад, підбір еквівалента.

Метод транслітерації полягає в передачі графічного образу, тобто іншомовне слово передається за допомогою літер мови перекладу, наприклад, *Nikkei* 'Ніккей' (індекс курсів цінних паперів на Токійській фондовій біржі), *holding* 'холдинг', *briefing* 'брифінг'. Транслітерація широко використовувалася перекладачами аж до кінця XIX століття. Для цього перекладачеві необов'язково було знати вимову англійського слова, і він міг обмежитися його зоровим сприйняттям [6: 123].

На сьогодні значно більшого поширення в перекладацькій практиці набуває прийом транскрибування, який полягає в передачі не орфографічної

форми слова, а фонетичної. Оскільки фонетична система української та англійської мови має значні відмінності. Така передача завжди трохи умовна і відтворює лише подібне звучання оригінального слова. Даний прийом передає форму оригінального слова, але в більшості випадків значення залишається незрозумілим, тому варто додавати коротке пояснення. Такі способи перекладу застосовуються у випадку з неологізмами та okazіоналізмами [6: 140].

Серед власне перекладацьких способів в окрему гілку виділяється калькування, яке займає проміжне положення між повністю перекладними і неперекладними способами передачі неологізмів. Калькуванням – це копіювання іншомовного слова за допомогою свого, не запозиченого матеріалу; поморфемний переклад іншомовного слова. Наприклад, калькування метафор відбувається лише тоді, коли ми перекладаємо запозичені метафори, або у випадку, коли відбувається переклад розгорнутих, але стереотипних метафор, *to put the cart before the horse* ‘поставити коня перед возом’ (почати не з того кінця).

Часто переклад метонімії відбувається шляхом калькування, а саме тоді, коли відбуваються наступні заміни: абстрактне – конкретним, людина – частина її одягу. Найбільшою складністю при перекладі метонімії є невідповідність граматичного роду іменника, вживаного метонімічно та статі персонажа [6: 165].

Калькування є також найпоширенішим способом перекладу евфемізмів, тобто евфемізм має буквальний відповідник в українській мові, який зазначається в лапках без пояснення цього поняття, наприклад, *kangaroo court* ‘кегуровий суд’ (пародія на судове засідання; незаконний розгляд справи).

Можливим є кальковий переклад гіперболи, але за умови, що її синтаксична будова в обох мовах співпадає, наприклад, *the bravest man in the world* ‘найхоробріший чоловік у світі’.

Іноді перекладач, намагаючись зберегти образність оригіналу при перекладі фразеологізму, який не має ні еквіваленту, ні аналогу в рідній мові,

вдається до дослівної передачі образу в іноземній фразеології. Такий спосіб може бути застосований в тому випадку, якщо в результаті калькування отримаємо вираз, образність якого легко сприймається українським читачем та не створює враження непридатності загальноприйнятим нормам української мови. Іноді, при дослівному перекладі англійського фразеологізму використовують вставні слова для того, щоб підкреслити цим, що іноземна фраза приведена дослівно. Дослівний переклад не є фразеологічним перекладом, бо він не використовує готові фразеологічні одиниці, які є у мові перекладу, а кожного разу створює новий образний зворот, чужий рідній мові, хоча і зрозумілий.

Описовий переклад полягає в передачі значення англійського слова за допомогою його пояснення. Цей прийом використовується у тому випадку, якщо перекладач не може передати засіб реалізації експресивності за допомогою раніше описаних способів перекладу. Найчастіше це трапляється тоді, коли слово, яке описує поняття, явище, предмет, або ж стан, відсутній в мові перекладу. До описового перекладу висуваються такі вимоги: 1) переклад повинен точно передавати основний зміст позначеного поняття; 2) опис не повинний бути надто докладним; 3) синтаксична структура словосполучення не має бути складною. При звикористанні описового перекладу важливо слідкувати за тим, щоб словосполучення в мові перекладу точно та повно передавало всі основні ознаки поняття в оригіналі [25: 307].

До стилістичних засобів реалізації експресивності, при перекладі яких застосовують описовий переклад, можна віднести такі метафори, як *lunar politics* ‘відірвана від життя політика’, а також перефрази, наприклад, *Land's End* ‘крайній географічний пункт на півдні Великої Британії’. Також вищезазначений спосіб перекладу використовується при перекладі неологізмів, відповідники яким досить складно знайти у мові перекладу, а іноді навіть неможливо.

Порівняно велику кількість евфемізмів (58 %) перекладають з допомогою описового перекладу, наприклад, *confident pricing* ‘підвищення цін

для постійних покупців'. Така значна кількість евфемізмів, що при перекладі втрачають своє значення, пояснюється різною лінгвальною та культурно-історичною специфікою англійської та української мов, а також розбіжностями у соціальних, політичних та культурних пріоритетах країн та соціумів.

Якщо фразеологізм не має в українській мові еквіваленту або аналогу, а дослівний переклад призведе до малозрозумілого буквалізму, перекладачеві необхідно відмовитись від передачі образності та використати описовий переклад з поясненням змісту фразеологічної одиниці за допомогою необхідного сполучення слів [27: 72].

При перекладі сленгових одиниць, які не мають безпосередніх відповідників, перекладачі часто вдаються до описового перекладу, що є досить доречним в цьому випадку. Недоліком описового перекладу є його громіздкість та багатослівність, тому найбільш вдало цей спосіб перекладу застосовується в тих випадках, коли можна обійтись порівняно коротким поясненням.

Досить часто найбільш влучним є переклад шляхом підбору еквівалента у мові перекладу, адже він допомагає максимально влучно передати сенс лінгвістичної одиниці оригіналу. Поширеним такий метод є при перекладі невеликої групи порівнянь, наприклад, *meek as a lamb* 'покірний як ягня', *swim like a duck* 'плавати як качка', *thin as a rail* 'тонкий як рейка'. Потрібно бути обережними з такими порівняннями, оскільки деякі з них співпадають лише за формою, можуть розходитись за значенням. Також більшість традиційних перифразів перекладається за допомогою еквівалентів, наприклад, *fair sex* 'жінки'. В ході перекладу метонімії у перекладача, як правило, не виникає труднощів. У публіцистичних текстах, як правило, присутні всі можливі види метонімії, які перекладаються їх дослівними еквівалентами у мові перекладу. Дуже часто при перекладі евфемізмів спостерігається досягнення денотативної та конотативної еквівалентності, тобто перекладач зберігає як лексико-семантичне, так і експресивно-оцінне наповнення евфемізму,

наприклад, *budget* ‘бюджетний’, *grey market* ‘чорний ринок’. На відміну від буквальних відповідників, такий переклад відтворює поверхневий характер денотата, що дозволяє адресату зрозуміти без додаткового пояснення, про яке явище чи предмет йде мова.

При перекладі фразеологічних одиниць слід використовувати такі відповідники, які міцно закріпилися в мові, оскільки при їх перекладі перекладач дотримується принципу перекладу чогось звичного таким же звичним. В іншому випадку приказка або прислів'я викличе у читача враження чогось несподіваного та оригінального. Прислів'я та приказки часто мають чітко виражений національний характер, тому вони не можуть бути використані при перекладі, не дивлячись на те, що вони повністю співпадають по змісту [26: URL].

При перекладі сленгових одиниць найчастіше застосовують еквівалентні відповідники, за умови, що вони є в мові перекладу. Коли йде мова про перекладацьку еквівалентність, то під цим поняттям слід розуміти максимально можливий лінгвістичний ступінь збереження змісту оригіналу в перекладі. Наведемо кілька випадків, коли сленгові одиниці перекладаються за допомогою еквівалентних відповідників: *top-notch* ‘суперовий’, *dude* ‘чувак’, *action* ‘тусовка’. Еквівалентні відповідники відіграють надзвичайно важливу роль у процесі перекладу. Саме такі лексеми як перекладацькі одиниці, що найшвидше увиразнюються у свідомості перекладача, слугують основою при виконанні перекладу, тому спираючись на них, перекладач реалізує подальший перекладацький процес та відображає експресивно-стилістичне забарвлення тексту [48: 310].

Таким чином, проаналізувавши праці лінгвістів, які досліджували способи перекладу засобів реалізації експресивності, ми дійшли висновку, що при перекладі цих мовних явищ виникають певні труднощі. Перш за все, вони пов'язані з тим, що ці лінгвістичні одиниці мають не лише смислове, а й стилістично-експресивне значення у реченні, яке не завжди просто перенести у мову перекладу, особливо тоді, коли в їх ролі виступають неологізми та

оказіоналізми, які не тільки мають нове значення, яке потрібно передати з мови оригіналу на мову перекладу, а й унікальну та незвичну форму. Тому, досить часто перекладач змушений створювати свої власні еквіваленти, що вимагає неабиякого творчого потенціалу. Слід зазначити те, що до переліку засобів реалізації експресивності входить ряд стилістичних засобів, переклад яких є також непростю справою. До найпоширеніших методів можна віднести: транслітерацію, транскрипцію, підбір еквівалента, калькування, описовий переклад. Два останніх методи вважаються найбільш продуктивним способом перекладу засобів реалізації експресивності.

1.3 Публіцистичний дискурс: лінгвістичні аспекти вивчення та специфіка перекладу

Публіцистичний дискурс, як і політичний, відіграє одну з найважливіших ролей у суспільстві: його ціль полягає в інформуванні, а інколи і нав'язуванні певної позиції. Його реалізують як у письмовій, так і в усній формі. Однією з основних характерних рис цього дискурсу є поєднання двох тенденцій – тенденції до експресивності та тенденції до стандарту. Це зумовлено функціями, які виконує публіцистика [11: 76].

Дискурс — це текст, розглянутий в контексті подій; мовлення, розглянуте як цілеспрямований, соціальний акт, як компонент, що бере участь у взаємодії групи людей та механізмах їх свідомості. Залежно від застосованих підходів до визначення, вчені наводять різні визначення поняття дискурсу, що призводить до неоднозначності в розумінні цього явища [12: URL].

У лінгвістичній літературі публіцистичний дискурс тлумачать як інформаційно зорієнтований різновид інституційного дискурсу, що реалізується через засоби масової комунікації та передбачає свідому та безпосередню виражену авторську актуалізовану позицію [39: 7].

Метою газетних та журнальних статей, публічних виступів є не лише інформування про внутрішнє та зовнішнє політичне життя країни, але й

виховання в читачів та слухачів почуття національної гідності, розширення їх світогляду, з'ясування певних суспільно-політичних моментів [39: 15].

Щоправда, публіцистичний стиль трактується різними науковцями по-різному. Більшість дослідників ототожнюють поняття «публіцистичний дискурс» і «газетний дискурс». Однак, у лінгвістиці чітко відрізняє публіцистичний дискурс від газетного дискурсу, в межах якого лінгвіст розрізняє:

- 1) стиль написання газетних повідомлень, заголовків та оголошень, котрі, на його думку, і є суттю газетного стилю;
- 2) стиль написання газетних статей, що є різновидом публіцистичного стилю, куди слід віднести ораторський та стиль написання есе [49: 38].

Організація публіцистичного тексту зумовлена особливостями цього стилю. Оскільки основним його призначенням є інформувати, висловлювати певну громадянську позицію, переконувати людей в її істинності, а також формувати думку, то для цього журналісти мобілізують усі ресурси мови. Вибір мовних засобів зумовлений їх соціально-оцінними характеристиками та можливостями ефективно, цілеспрямовано вплинути на масову аудиторію. Цього можна досягнути шляхом поєднання логічного викладу та емоційного забарвлення, що є визначальною рисою публіцистичних текстів [39: 4].

Експресивність є основною ознакою публіцистичного стилю. Вона виникає, в першу чергу, завдяки оцінним висловлюванням, які виражаються у виборі лексики (наприклад, такі якісно-оцінні вирази як прикметники, найвищі ступені порівняння, метафори, фразеологізми, а також різні синтаксичні структури). Стиль та лексика сучасної мови публіцистичного дискурсу є багат шаровими. У такий спосіб використовуються не тільки літературна термінологія, а також елементи розмовної мови, рідше просторіччя [39: 18].

Серед основних ознак публіцистичного викладу слід виділити доступність мовних засобів та формулювань, оскільки даний виклад призначений для широкого загалу; поєднання логічності доказів і

полемічності, адже такий виклад повинен сприяти тому, що читач зробить власні висновки та узагальнення; поєднання точних найменувань, дат, подій, учасників з емоційно-забарвленими засобами; присутність авторської думки [11: 156].

У публіцистичному стилі реалізуються мовні функції впливу (агітації та пропаганди), до яких додається інформативна функція (повідомлення новин). У публіцистичних творах порушуються питання на різну тему, а саме актуальні питання сучасності, що представляють великий інтерес для суспільства: політичні, економічні, моральні, філософські, питання культури, виховання, повсякденного побуту [54: 78].

Публіцистичний стиль часто використовують при написанні суспільно-політичної літератури, текстів у періодичній пресі (газетах, журналах), на політичних виступах та зборах. У рамках публіцистичного стилю широкого поширення набув його газетно-журнальний різновид. До його основних рис слід віднести наступні:

- 1) економія мовних засобів, лаконічність викладу при інформативній насиченості; наявність суспільно-політичної лексики і фразеології, переосмислення лексики інших стилів для цілей публіцистики;
- 2) використання характерних для даного стилю мовних стереотипів, кліше;
- 3) жанрова різноманітність та пов'язане з нею розмаїття стилістичного використання мовної багатозначності слова, ресурсів словотвору (авторські неологізми), емоційно-експресивної лексики; використання зображувально-виразних засобів мови, зокрема засобів стилістичного синтаксису (риторичні питання і вигуки, паралелізм побудови, повтори, інверсія тощо) [11:78].

Незважаючи на повноту опису семантики мовних і мовленнєвих фактів, проблема експресивності в мові та тексті досі не має цілісної концептуальної опори, а експресивність, як і раніше, прирівнюється до емоційної емотивності. Крім того, лінгвістична експресіологія так і не вирішила питання співвідношення понять експресивності, суб'єктивної модальності та

емоційності. Між тим, виходячи з основних положень про текст, він створюється на основі авторського визначення мети [8: 35].

Функції публіцистики обумовлюють її мовностилістичні особливості. Визначальним є поєднання функції впливу та інформаційної функції.

Для реалізації інформаційної функції використовуються однотипні, регулярно відтворювані мовні стандарти (кліше), які допомагають авторам оперативно передавати новини, а читачам – швидко і правильно їх сприймати.

У публіцистиці головну роль виконує авторська мова (позиція автора є активною, відкритою, його оцінки завжди чіткі та визначені). Ця мова виконує різноманітні стилістично-естетичні та комунікативні функції. Також слід зазначити, що з авторською мовою контрастує та одночасно взаємодіє пряма мова і непряма. Ця взаємодія, з урахуванням способів та прийомів поєднання, формує мовний вигляд жанру. Публіцистика має у своєму арсеналі чимало різноманітних засобів, що сприяють створенню емоційного забарвлення висловлення. Найбільш уживаними структурами у публіцистичних текстах на різну тематику є:

1) окличні та питальні (здебільшого риторичні) речення, в яких виражаються емоційні реакції на певні факти дійсності, актуалізується увага читача тощо;

2) спонукальні конструкції, що містять накази, волевиявлення, заклики до дії, активної громадянської позиції;

3) вставні одиниці, які у публіцистичних текстах, крім традиційної, виконують спеціальну стилістичну функцію, а саме: забезпечують динамічність або конкретність викладу;

4) нанизування однорідних членів речення, що сприяє увиразненню предмета мовлення, привертає увагу до поставлених проблем;

5) повтор, який належить до традиційних прийомів образного вираження та смислової актуалізації в газетних текстах виступає засобом нарощення авторського впливу, посилення патетично-урочистого або емоційно-

збудженого ефекту мовлення, допомагає зацентувати увагу читача на значущих елементах повідомлення [34: 56].

Газетний дискурс також характеризується використанням аналітичної форми ступеня порівняння прикметників. Характерним структурним елементом публіцистичного тексту є імперативні форми, які автори часто використовують у своїх творах. Вони несуть в собі важливе смислове навантаження та виражають прагматичні настанови й вимоги авторів, що полягають у переконанні, спонуканні адресата до дії, зміни його світогляду та ставлення до життя.

Таким чином, морфологічний рівень газетної публіцистики представлений вживанням іменників у складі сегментних моделей, що надають мові виразності, полегшують сприймання для реципієнта; дієприслівників, як одиничних, так і в складі зворотів, які обумовлюють офіційний тон викладу; традиційним є також використання особових займенників у формулах особистого звертання до адресата; нанизування прикметників, що дозволяє всебічно охарактеризувати предмет мовлення, та імперативних форм, які відіграють смислову та ідейну функції. Залежно від тематичної палітри та комунікативної настанови у газетному дискурсі вживаються різнопланові групи лексичної системи [44: 34].

Характерною ознакою газетної публіцистики є фіксація у мові нових слів, зокрема, іншомовних суспільно-політичних термінів, адже динамічний розвиток соціального, політичного, ідеологічного життя в Україні та за її межами зумовив активне оновлення суспільно-політичної підсистеми сучасної української мови.

Швидку передачу інформації забезпечує стандартизованість. Стандарт економить зусилля, допомагає оперативно відгукуватися на події та створити нейтральний фон стилю. Однак, саме тут і ховається небезпека появи різних штампів. Штамп з'являється з втратою мовними кліше експресивно-оцінних якостей. Джерелом штампів може бути прагнення до образної мови, до

новизни виразів. Через часте повторення ці мовні засоби втрачають свої виразні властивості: біле золото, отримати прописку [44: 8].

Поява нових слів та словосполучень у публіцистичному стилі допомагає миттєво відобразити соціальні та політичні процеси в суспільстві. Активного розвитку набуває семантична трансформація слів, наприклад, поява нових значень у слів.

Новою тенденцією можна вважати використання оцінних прикметників для позначення соціальних і політичних процесів. Показовим є своєрідне вживання колірних прикметників, наприклад прикметників білий, червоний, жовтий, коричневий, чорний (біла смерть, червона субота, чорний ринок, коричнева чума, коричневий табір, коричнева література, жовтий дощ тощо).

Таким чином, прикладами публіцистичного стилю можуть виступати тексти різних жанрів, як монологічні, так і діалогічні за формою: журнальні статті, соціально-політичні есе, публічні виступи, політичні дебати та інші.

Впливова функція публіцистичного стилю обумовлює експресивність цього стилю. Експресивність полягає, перш за все, в оцінюванні подій, явищ. Оцінювання виражається вживанням прикметників, іменників, прислівників із значенням позитивної чи негативної оцінки типу: wonderful, the most interested, useful, huge etc. Оцінювання виражається і використанням високої книжної лексики.

Використання експресивних мовних засобів у процесі створення тексту залежить від автора. Адресант на правах більш інформованого учасника комунікації заповнює можливі прогалини у концептуальній картині світу адресата, та робить він це не нав'язливо, а дуже тактовно і дружнелюбно, розкриваючи співрозмовнику нові можливості, підкреслюючи їх переваги та пропонуючи ними скористатися. Прагматика тексту проявляється не тільки в тому, що він впливає на реципієнта, а й у тому, що текст містить імпліцитну інформацію про його автора та сфери комунікації. Через своє повідомлення автор актуалізує комплекс вербалізованих та невербалізованих знань про

навколишній світ та певну систему цінностей, до якої і відсилає споживача як опосередковано, так і безпосередньо.

Висновки до розділу 1

1. Лінгвістичні засоби реалізації експресії застосовуються все частіше для того, щоб привернути увагу слухача та читача, а також більш чітко виразити позицію в тій чи іншій ситуації. Варто зазначити, що в результаті цього суттєво підсилюється емоційне або логічне навантаження висловлювання. Протягом останніх років з'явився великий інтерес до проблеми експресивності, адже зростає увагою до «мовної особистості», а точніше, до опису мови як засобу виявлення. Саме вміння правильно висловлюватись і допомагає нам досягати поставлених цілей та реалізувати себе в тій чи іншій галузі.

Тому, експресія розглядається як прояв індивідуальності мовця, що виявляється в почуттях, емоціях і оцінках суб'єкта. Оскільки експресивність може бути притаманна одиниці будь-якого рівня мови, то логічно видається класифікація експресивних засобів відповідно до рівнів мовної структури, що передбачає виділення таких видів експресивних засобів: лексичні, фразеологічні, словотвірні, морфологічні та синтаксичні.

2. Процес перекладу засобів реалізації експресивності є нелегким завданням і, перш за все, передбачає аналіз форми та значення мовної одиниці і підбір відповідника в мові перекладу. Найтипівішими способами перекладу засобів реалізації експресивності є: транскрипція, еквівалентний переклад, та описовий переклад. Варто додати, що при перекладі даних засобів реалізації експресивності також вживаються такі способи перекладу, як антонімічний переклад, коли мова йде про епітети. Важливо пам'ятати, що жоден з способів перекладу не є правильним або неправильним, все залежить від перекладача та його відчуття мови або розуміння того чи іншого способу реалізації експресивності. Також особливості перекладу кожної нової одиниці залежать, в основному, від контексту в якому вона вживається, адже без контексту

здогадатися про те, що автор хотів сказати або на чому наголосити досить складно.

3. Публіцистичний дискурс – як інформаційно зорієнтований різновид інституційного дискурсу, реалізується через засоби масової комунікації і передбачає свідому та безпосередньо виражену авторську актуалізовану позицію. З цього визначення даного типу дискурсу зрозуміло, що засоби реалізації експресивності є невід’ємною частиною текстів публіцистичного дискурсу. Публіцистичний дискурс відіграє чи не найважливішу роль у суспільстві, адже він інформує, повідомляє, висловлює, а інколи і нав’язує певну позицію чи думку, яка є вигідною для когось. У цьому випадку йдеться про реалізацію прямого чи прихованого впливу на людську свідомість. Тому, при перекладі такого типу дискурсу важливо дотримуватись його головних характерних рис для того, щоб думку, ідею, переконання або чітку позицію автора було донесено правильно та з дотриманням всіх норм.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАСОБІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКСПРЕСИВНОСТІ В ПУБЛІЦИСТИЦІ

2.1 Класифікація засобів реалізації експресивності в англомовному рекламному дискурсі

Для того, щоб краще зрозуміти природу засобів реалізації експресивності в публіцистичному дискурсі, ми відібрали 100 текстових фрагментів, у яких використані ті чи інші засоби реалізації експресивності. Оскільки експресивність може бути притаманна одиниці будь-якого рівня мови, то логічною видається класифікація експресивних засобів відповідно до рівнів структури мови, що передбачає виділення таких видів експресивних засобів: лексико-фразеологічні, словотвірні, морфологічні, синтаксичні та стилістичні. Різномірні засоби експресивності не лише активно взаємодіють між собою, а й компенсують або посилюють один одного. Слід зазначити, що кожен з цих рівнів має свої засоби реалізації експресивності, які буде перераховано нижче [10: 32].

2.2 Лексико-фразеологічні засоби реалізації експресивності

В сучасному мовленні виділяють наступні лексико-фразеологічні засоби реалізації експресивності: історизми, терміни, неологізми, розмовна лексика, жаргонізми, фразеологізми, та інші.

Дуже поширеними в сучасному публіцистичному дискурсі є неологізми, адже їх вживання зумовлено швидким розвитком науки та техніки, а також появою нових речей та понять, які потрібно називати якимось чином. Оскільки публіцистика є своєрідним каналом передачі інформації людям, цей дискурс багатий на подібні одиниці.

Яскравим прикладом є неологізми, вжиті в наступному прикладі: (1) *No, I'm not a shopping person at all, but I am a shoe-aholic* (TG: URL). У цьому

випадку авторитетне британське видання використовує неологізм *shoe-aholic*, що описує особу, яка залежна від покупки взуття. Використавши такий неологізм, автор привертає увагу читачів та змушує звернути увагу на тему, що порушується у статті, адже таке формулювання сильно відрізняється від знайомого всім терміну *alcoholic*, який описує залежну від алкоголю особу.

У публіцистичному дискурсі все частіше з'являються неологізми, пов'язані з науково-технічним прогресом та ерою цифрових технологій, які читач не може залишити без належної уваги. Яскравим прикладом є неологізм, використаний у наступному реченні: (43) *Now you won't have to wait until you get home to google your date* (TUT: URL). Пошукова система Google є настільки популярною за кордоном, що звичне англійське слово *to search* 'шукати' замінили на *to google*, що означає 'шукати інформацію за допомогою Google'. Варто зазначити, що серед українських користувачів інтернету теж побутує неологізм «гуглити», який має таке ж значення, як і англійський аналог. Подібне вживання неологізму є досить виправданим, адже звичайне дієслово *to search* не справило б такого враження та читача, як неологізм *to google*, хоча вони є синонімами.

У наступному прикладі: (36) *Greenpeace has hit back against President Donald Trump for tweeting a climate change denial from a former member of the environmental group* (TS: URL) також вжито неологізм, який слугує засобом реалізації експресивності та демонструє те, що соціальна мережа Twitter стала невід'ємною частиною нашого суспільства і стала причиною появи нових слів, які стають частиною лексики щоденного вживання. Англійський неологізм *tweet*, що означає 'запис в Twitter', перейшов в іншу частину мови і тепер активно вживається в якості дієслова із значенням 'поділитись у мережі Twitter'.

У реченні: (25) *Webucation grew in stature and the hit counter reflected loads of interest from around the world* (TG: URL) використано неологізм, утворений для того, щоб описати поширене поняття отримання освіти в інтернеті, з допомогою різних онлайн ресурсів, не виходячи з дому.

Слід зазначити, що у публіцистиці є досить поширеним метафоричне вживання термінів різних галузей. Для прикладу, у газетних виданнях часто вживають спортивні терміни, зокрема, як у наступному прикладі з авторитетного видання The New York Times: (46) *It's designed to deliver a knockout blow to enemy infrastructure in wartime* (TNYT: URL). Зрозуміло, що в даному реченні спортивний термін, що вживається у боксі *to knockout*, який означає 'вдарити противника з такою силою, що останній падає на рингу' має метафоричне значення. У даному прикладі використано похідну форму від дієслова – прикметник, 'вражаючий' або 'той, після якого важко встояти на ногах'. Даний термін дозволяє виразити індивідуальний стиль автора та охарактеризувати його власне бачення даної події. Використання такого прикметника замість будь-якого іншого, звичного для читача прикметника, пробуджує його увагу та зацікавленість, що дуже важливо для публіцистичного дискурсу. Також важливо зазначити, що таке вживання термінів сприяє їх популяризації серед населення та покращення обізнаності у тій чи іншій сфері читачів або слухачів.

У наступному прикладі: (47) *It seems to be unfortunately true that the epidemic of world lawlessness is spreading* (TNYT: URL) медичний термін *epidemic*, що характеризує раптове перевищення сталого рівня захворюваності для певної хвороби, має метафоричне значення та вживається для опису раптового збільшення рівня беззаконня у світі. У цьому випадку автор використав даний термін для того, щоб максимально точно відобразити масштаби беззаконня, яке зараз панує та загрожує нам у майбутньому [20: 345].

Не зважаючи на те, що публіцистичні тексти – це, здебільшого, тексти, що зустрічаються на шпальтах газет та журналів, а також мають на меті проінформувати про події сучасності, досить часто подача інформації є неможливою без посилання на події минулого, тому, даний процес є неможливим без вживання історизмів, архаїзмів та інших застарілих слів. Без сумніву, вони не вживаються у повсякденному мовленні, тому їх використання

у подібних текстах допомагає створити відповідний колорит та передати настрій. Приклад такого слова вжито у такому реченні: (56) *He said that he would not allow Mexico to be Mr Trump's "whipping boy"* (TNYT: URL). Вираз *whipping boy* є архаїзмом. В минулому його використовували для позначення особи, хлопчика, якого виховували разом з принцом та карали за його провини. У сучасному контексті даний архаїзм використовується у переносному значенні. У даному прикладі він допоміг якнайкраще передати стан, у який Мексика має ризик потрапити, тобто відповідати за чужі помилки, будучи зовсім невинною.

На жаль, у публіцистиці все частіше зустрічаються жаргонізми та сленгові слова, які мають досить негативний вплив на літературну мову. Якщо власне розмовна лексика урізноманітнює виклад, то такі лексичні одиниці сприяють популяризації грубої та ненормативної лексики [30: 178]. У наступному прикладі: (48) *Back in Kyiv, people want to know whether Trump will make a deal with Putin and stuck him* (TUT: URL). Вжито дієслово *to stuck*, що означає ‘кинути’, тобто підставити та не надати у необхідний момент допомогу. У цьому випадку було використано дану лексему для того, аби підкреслити та наголосити на відносинах між дійовими особами та можливі проблеми.

У даному реченні: (57) *Maybe this explains why somebody put a hit on John Kennedy* (TNYT: URL) автор використовує сленговий вираз *to put a hit on*, який означає ‘замовити когось’, тобто замовити чиєсь вбивство. У літературній мові замість такого виразу вживають вираз *to order a hit on*, але автор віддав перевагу першому, що не дуже вітається у публіцистиці, але це його рішення, яке читач має поважати.

Наступне речення є ще одним прикладом вживання сленгових лексичних одиниць у публіцистичному дискурсі: (9) *Two Chicago cops chasing a man with a gun were killed when they were struck by a train Monday evening* (TCST: URL). Автор цієї статті вирішив замість добревідомого слова *policemen*

використати *corp*, що і слугує лексико-фразеологічним засобом реалізації експресивності у цьому випадку.

Коли мова йде про публіцистику, без сумніву, найчастіше у таких текстах можна зустріти різні фразеологічні вирази, адже фразеологія – це один із найбільш яскравих і дієвих засобів мови. Метафоричність, емоційність, експресивність – всі ці якості фразеологічних одиниць надають мові образності та виразності. Безсумнівно, особливим життям живуть фразеологізми у текстах засобів масової інформації, особливо в газетах. Зрозуміло, завдання журналіста – знайти точне, яскраве слово, і якщо йому це вдається – його робота буде обов’язково помічена читачами. Хоча, підібрати відповідну фразеологічну одиницю, яка б точно передавала повідомлення та думку автора досить складно.

Фразеологізм — стійке словосполучення, що виступає в мові як неподільний за значенням вислів. Важливо пам’ятати, що такі лексичні одиниці досить важко розуміти без контексту, хоча, бувають і такі випадки, коли і контекст не полегшує їх розуміння. У нашому дослідженні ми спираємося на класифікацію фразеологічних одиниць, запропоновану В. Виноградовим, який виокремлює три групи фразеологізмів:

- 1) фразеологічні зрощення (ідіоми);
- 2) фразеологічні єдності;
- 3) фразеологічні сполучення [8: 63].

Приклад того, як фразеологізм може слугувати засобом реалізації експресивності можна побачити у наступному прикладі: (58) *It is hypocrisy to call it a crisis in England and then turn a blind eye to the more serious situation in Wales* (BN: URL). У цьому прикладі маємо ідіому *to turn a blind eye*, що означає ‘закривати очі, ігнорувати’. У промовах політичних діячів використання подібних лексичних одиниць є досить популярним, адже це привертає увагу слухача, яка надалі може бути використана для більших цілей, а саме завоювання прихильності або спонукування до тих чи інших дій. Ми у нашому дослідженні вивчили велику кількість подібних прикладів вживання

фразеологічних одиниць у політичних промовах, що свідчить про їх популярність та ефективність використання.

У наступному прикладі: (63) *Only devoted supporters can help John McCain to win this election race* (TS: URL) вжито фразеологічну одиницю, а саме *election race*. Вона вживається для опису боротьби за владу, яку ведуть кандидати на ту чи іншу посаду в уряді. В контексті виборів та боротьби за владу значення цього фразеологізму дуже просто зрозуміти.

Ще одним авторитетним виданням *The Sun* у наступному прикладі: (65) *He was not willing to light his hair on fire to try to get support* (BN: URL) було вжито фразеологізм *to light his hair on fire*, що означає ‘привертати до себе увагу будь-яким способом’.

Фразеологічна одиниця, яку використав автор в наступному реченні: (66) *That inevitably leads him to discuss President Obama and his health care law, a topic that gets Mr. Santorum's blood boiling, and that of his listeners* (TE: URL), а саме *to get someone's blood boiling*, що означає ‘не на жарт розізлити когось’ має більшу експресію та емоційне наповнення, ніж її аналог *to make someone angry*, який зустрічається набагато частіше, для того, щоб описати подібну ситуацію.

Досить поширеним у публіцистиці є вживання фразеологічних одиниць, в основу яких закладено міфи Давньої Греції (також їх називають міфонімами), які, на відміну від багатьох інших фразеологізмів, досить добре увійшли у наше повсякденне мовлення, тому сприймаються краще. Приклад такого використання представлено у наступному реченні: (67) *That could be the plasmodium parasite's Achilles heel, because it offers an exciting new target for drug development* (BN: URL). Без сумніву, всім нам відомо, що фразеологічна одиниця *Achilles' heel* означає ‘слабке та вразливе місце, яке використовують противники в бажанні перемогти’. При використанні подібних лексичних одиниць слід бути дуже обережним, адже вони несуть у собі досить специфічний відтінок, тому їх нерозважливе вживання може мати негативний вплив на зміст тексту.

Також було встановлено, що одним з найвживаніших міфонімів є лексична одиниця, яку представлено у наступному прикладі: (68) *It took 10 years for the Algerian war to sink into oblivion* (TE: URL). У грецькій міфології Лета – це ріка забуття в підземному царстві Аїді, з якої душі померлих пили воду і забували своє земне життя. Назва ріки стала символом забуття, звідси й виник вираз «канути в лету» – назавжди зникнути, піти в непам'ять.

У фрагменті (69) *Regulators face a Sisyphian task, owing to the absence of strong and consistent political support for reining in the financial titans* (TE: URL) використано фразеологізм *Sisyphian task* ‘сізіфова праця або безплідна, важка, нескінченна праця’. У цьому випадку міфонім вдало описує зусилля управлінських органів, робота яких приречена на невдачу.

З вищенаведених прикладів стає зрозуміло, що фразеологізми є чи не найчисленнішою лексичною групою, що використовується для реалізації експресивності та привернення уваги у публіцистичних творах. Тому, це рішення автора – вживати нейтральну лексику для передачі необхідної інформації та емоцій, або ж проявити креатив та підшукати відповідні фразеологічні одиниці, неологізми та інші засоби реалізації експресивності, які, без будь-яких сумнівів, урізноманітнять текст.

2.3 Словотвірні засоби реалізації експресивності

Серед основних дієвих засобів реалізації експресивності на словотвірному рівні представлені демінутивні й аугментативні суфікси, значна частина яких передає позитивне ставлення автора до певного образу чи події, надає газетному тексту емоційних відтінків схвалення, захоплення, радості, симпатії, ніжності, або пошани. Але слід зазначити, що англійська мова не характеризується настільки великою кількістю словотвірних суфіксів, на відміну від української.

Спочатку демінутиви виражали значення об'єктивної зменшеності предметів, істот та явищ, а з часом почали передавати ще й значення суб'єктивної оцінки.

Зменшувальні утворення вживаються переважно у розмовній мові. Але через те, що у сучасну епоху інтенсивного писемного спілкування зростають комунікативно-прагматична ефективність газети, її можливість впливати на людей, переконувати та спонукати їх до дії, формувати масову свідомість, то на рівні словотвору одним зі знарядь такого впливу на адресата та засобом творення оцінної спрямованості повідомлення, що орієнтує читача на певне сприймання, є емоційно-оцінні демінутиви [4: 86].

Демінутиви в англійській мові мають аналітичний характер. Демінутивне значення передається переважно словосполученнями типу прикметник + іменник, де відтінок зменшеності експресивності реалізується в більшості випадків першим компонентом словосполучення.

У прикладі: (77) *There goes our little vice president, off to rule the world* (TM: URL) представлено демінутив у якому поєднано прикметник *little* та іменник *vice president*. Відтінок зменшеності не є головним у цьому реченні, адже прикметник було вжито для того, щоб продемонструвати неповагу до суб'єкта речення та його другорядну роль. У політичних перегонах таке висловлювання безперечно матиме бажаний ефект.

Продуктивним засобом експресивізації на словотвірному рівні є також основоскладання та словоскладання. Крім того, що словоскладання – це один із найважливіших засобів збагачення мови, який є одним із найдавніших способів словотвору, завдяки якому мова поповнює свій словниковий склад й удосконалює свій устрій, завдяки вдалим поєднанням несумісних у семантичному відношенні слів утворюються нові зв'язки між явищами і поняттями, які своєю незвичайністю й образністю привертають увагу.

У наступному прикладі: (79) *A new film executive examines social media and mental health, but being a mentally ill person who's active online can be a bittersweet experience* (BN: URL) вжито прикметник, утворений в результаті

поєднання 2, здавалося б, непоєднаних прикметників, а саме *bitter* ‘гіркий’ та *sweet* ‘солодкий’. У мовознавстві вони вважаються градуальними антонімами, що позначають якісні протилежності і характеризуються різною мірою, інтенсивністю ознаки, а тому між ними можливі проміжні слова. У перекладі даний прикметник звучить як гіркувато-солодкий. Автор, вживаючи це слово намагається підкреслити те, що немає чіткого розуміння того, про який саме досвід йде мова, адже з одного боку його можна вважати позитивним та вдалим, а з іншого боку існують фактори, які не дозволяють автору класифікувати його як 100% позитивний досвід.

Також слід розглянути такий спосіб утворення складних іменників в результаті складання основи прикметника та основи іменника, як у прикладі: (99) *He always feels like a wet blanket at retirement parties, like the fun starts after he walks out the door* (TI: URL). У даному фрагменті роль мовленнєвої одиниці, що використовується для реалізації експресивності виконує іменник *wet blanket*, який було утворено в результаті складання основи прикметника *wet* та дієслова *blanket*. Без сумніву, використання даного іменника привертає увагу читача та надає реченню цікавішого звучання.

Ще одним способом виразити індивідуальність автора та вплинути на читача або слухача є використання складних іменників, утворених зі зворотної моделі: дієслово плюс післяйменник, рідше, прислівник. Одним з таких складних іменників є *crackdown* ‘рішучі міри’. (95) *The crackdown led to the Free Speech Movement at Berkeley* (TI: URL); *splashdown* ‘посадка на воду’ (97) *America's new commercial astronaut capsule has completed its demonstration flight with a successful splashdown in the Atlantic Ocean* (BN: URL); *rundown* ‘короткий виклад’ (98) *BBC Arts editor Will Gompertz gives an essential rundown of the Turner Prize exhibition* (TWSJ: URL).

2.4 Морфологічні засоби реалізації експресивності

Серед засобів вираження експресивності слід виділити морфологічні засоби, які є менш виразні, ніж лексичні та словотвірні, адже вони виявляються на більшій площині тексту, ніж слово. Досить часто вони набувають емоційно-експресивного забарвлення лише в межах певного контексту, самотійно вони дану функцію не виконують. До таких засобів належать іменники спільного роду, іменники у складі сегментних конструкцій, значення яких виражає експресивні відтінки, слова категорії стану, імперативні форми, експресивні можливості часток, вигуків, а також категорії роду та числа іменників, ступені порівняння й нанизування прикметників.

В наступному прикладі ми маємо слово категорії стану: (81) *For a man who's capable of so many surprises, you're becoming painfully predictable* (BN: URL). Даний контекст дозволяє по-іншому поглянути на прислівник *painfully*, адже слід погодитись, що більш звичним є його вживання в прямому значенні. Тому, автор замість звичного *very*, яке використовується для підсилення, вирішив використати сильніший прикметник, що в цьому випадку і слугує засобом вираження експресивності.

Ще одним засобом реалізації експресивності на морфологічному рівні є вживання імперативних конструкцій, або іншими словами – наказового способу, що висловлює спонування до дії. Це може бути ввічливе прохання, порада, вимога, наказ або навіть дратівлива ремарка. Особливістю наказового способу в англійській мові є відсутність підмета в реченні. Фраза починається безпосередньо з англійського дієслова, а звернення йде до 2-ї особи. Хоча вживання подібних фраз не є звичною справою для текстів публіцистичного дискурсу, але їх автори не втрачають можливості налагодити зв'язок з читачем, слухачем або глядачем шляхом вживання імперативних конструкцій [1: 48]. Варто зазначити, що найчастіше вони зустрічаються у промовах політичних діячів або статтях, що мають у своїй структурі поради стосовно того, як вчиняти в тому чи іншому випадку. Наприклад, (80) *Protect this country, first and foremost, and to hell with international busybodies* (TDM: URL). У цьому реченні імперативна конструкція, утворена з допомогою інфінітива без частки

to виконує функцію заклику до захисту країни. Інфінитивні конструкції є досить сильним засобом реалізації експресивності, хоча, для цього достатньо підібрати потрібне дієслово та застосувати його у підходящій ситуації, щоб вона справила правильний вплив на аудиторію [1: 54]. Тому, слід бути дуже обережним з їх використанням, особливо тоді, коли мова йде про політичні перегони або виступи на міжнародному рівні.

До модальних відносяться вставні слова, що виражають значення модальності: ймовірність, припущення, можливість, проблематичність повідомлення. До текстотвірних належать слова типу *firstly, secondly*, які вказують на відношення між частинами висловлювання, на послідовність викладу та мають пояснювальний або уточнювальний характер.

Автори публіцистичних статей можуть вживати модальні дієслова, що мають схожу функцію, але імперативні конструкції є сильнішими в цьому плані. Наприклад, (90) *Call the doctor at once* (TI: URL)! є прикладом, який є в кілька разів сильнішим за речення, у якому автор б вжив модальне дієслово, що виражає необхідність. Звісно, зловживати такими конструкціям не слід, адже це перенавантажує текст та може негативним чином вплинути на читача, тому 1 або 2 речення буде достатньо для того, щоб належним чином вплинути на читача та його дії після прочитання тексту.

Вигуки – це один із способів реалізації експресивності на морфологічному рівні. Серед великої кількості вигуків англійської мови у публіцистичному дискурсі використовується досить невелика їх кількість, адже вони є ознакою художнього дискурсу та використовуються більше у мовленні та допомагають мовцям краще виразити свої емоції, на письмі такі емоції можна вдало виразити і без вигуків [1: 74].

У публіцистичному дискурсі вигуки, а саме повнозначні частини мови, а також словосполучення, зустрічаються дуже часто у промовах, адже вони є ознакою живого спілкування мовця з аудиторією та допомагають підтримувати зв'язок з нею. Коли мова йде про словосполучення, що зазначалися вище, слід додати, що вони є також частиною мовленнєвого

етикету, який диктує норми мовленнєвої поведінки, як ми бачимо у наступному прикладі: (93) *Good morning, President Taylor, Board of Trustees, faculty, parents, family, friends, the community of Galesburg* (TI: URL)! Цей фрагмент дає нам зрозуміти, яким чином з допомогою засобу вираження експресивності завоювати увагу та прихильність публіки.

Також поширеним є привітання та висловлення подяки з того чи іншого приводу. Фрагмент (92) *Congratulations on your graduation, and thank you thank you for the honor of allowing me to be a part of it* (BN: URL), містить вигук, який слугує невідомою частиною успішної промови.

Все частіше у якості засобів реалізації експресивності автор використовує ступені порівняння й нанизування прикметників, що є досить вдалим способом привернути увагу читача до тієї чи іншої проблеми або явища. Чим вищий ступінь порівняння прикметників вжито, або чим більше прикметників характеризує те чи інше явище, тим краще авторові вдасться донести свою ідею до аудиторії. Наприклад, (91) *The general problem of refugees in the country is one of the most complicated issues facing the world today* (TG: URL). У реченні вжито найвищий ступінь порівняння прикметника *complicated*, що сам по собі свідчить про складність ситуації, але автор вирішив наголосити на цьому, щоб читач точно звернув свою увагу на зазначену проблему.

Ступені порівняння прикметників мають емпатичний ефект, який ми спостерігаємо у наступному реченні: (49) *The sentiments called honour and virtue by the majority of men are the most shifty things imaginable* (TG: URL).

У прикладі: (51) *So we want to see the biggest movie of the year, Star Wars* (TUT: URL) автор статті мотивує читачів не тільки піти на прем'єру року, підкреслює величність цієї картини, а також дає свою безпосередню оцінку фільму «Зоряні війни». У цьому випадку ми можемо говорити про оцінювальну функцію, яку несуть у собі ступені порівняння прикметників.

Найбільший ефект експресивності досягається тоді, коли за допомогою ступенів порівняння дається оцінка важливій події, як вже зазначалося вище. У статті спортивної тематики йде мова про закінчення кар'єри відомого американського бейсболіста: (52) *The man who is baseball's all-time hits king will now forever be remembered as one of the sport's most pathetic figures* (TG: URL). Ця оцінка, не обов'язково, має бути позитивною, головне, щоб даючи негативну оцінку особі чи певній події, автор міг обґрунтувати свою позицію та забезпечити читача достатньою кількістю фактів та відповідного матеріалу.

Для підвищення експресивності думки в реченні, ступені порівняння можуть використовуватись неодноразово, як продемонстровано у наступному прикладі: (53) *The man with the most hits in history will eventually be forgotten for producing 4,256 hits but forever remembered for committing baseball's greatest sin* (TG: URL).

2.5 Синтаксичні засоби реалізації експресивності

До **синтаксичних засобів** реалізації експресивності слід віднести синтаксичні конструкції, що використовуються для того, щоб привернути увагу читача, спонукати його до реалізації певних дій, або навпаки, відмовити від прийняття тих чи інших рішень.

Широку гаму емоційно-оцінних значень із високим ступенем експресії реалізують питальні речення, адже в ході написання роботи виявилось, що їх кількісний показник яких у досліджуваних прикладах є досить високим. Досить поширеним є використання питальних конструкцій, також в публіцистичних текстах трапляються риторичні питання, які є яскравим засобом вираження емоцій. Питальна форма риторичних речень виражає експресивно забарвлене повідомлення, змушує читачів замислитися над порушеною проблемою [7: 63]. У публіцистичному дискурсі їх використовують, щоб розкрити емоційно-оцінне значення, а саме за допомогою авторизовано-оцінних запитань, які не лише виконують роль

питань, але й підкреслюють потрібну думку, виражають припущення, обурення, осуд, незадоволення, здивування, заперечення. Таким чином, вони досить давно стали досить універсальним способом реалізації експресивності. В наступному прикладі використано риторичне або навіть напів риторичне питання: (44) Could Brussels say the same about Ukraine? Is this really true (TUT: URL)?, у якому мовець не запитує щось свого співрозмовника, а висловлює свою думку з приводу того, чи іншого питання. Хоча, візуально вони нагадують питання, а не просте висловлювання, саме такий метод реалізації експресивності дозволяє автору висловити навіть свої найрадикальніші думки та погляди, але у лояльній формі. Використання риторичних питань дає можливість читачеві чи слухачеві самому зробити висновки та сформулювати свою позицію.

Такі риторичні питання все частіше використовують у своїх промовах політичні та інші соціальні діячі. Фрагмент: (74) How can we allow the rich to rip off people? (TDT: URL) дозволяє нам скоротити ту умовну відстань, яка існує між мовцем та слухачем, адже перший ставить питання, на яке він не знає відповіді, а, можливо, ця відповідь і не потрібна, таким чином він привертає увагу слухача, який підсвідомо починає її шукати.

Такий засіб реалізації експресивності є досить універсальним в цьому плані, адже якщо глянути із стилістичної точки зору, то не кожен епітет чи інший стилістичний засіб можна використати так, щоб він був доречним у текстах такого дискурсу.

У прикладі: (62) Didn't we, for the sake of rating, invite to the TV program and the people of rumors (TS: URL)?, здавалося б, звичайна інформація, шляхом її передачі за допомогою питального речення, набуває нового та авторського забарвлення. Така форма подачі інформації, без сумніву, цікаво виглядає та вирізняється з поміж монотонного викладу інформації. Це дозволяє нам відчутти ставлення автора до описуваної події та зрозуміти його оцінку. Таке питальне речення дає нам чітке розуміння негативного ставлення автора та осуд з його боку. Такий спосіб реалізації експресивності є досить вдалим, адже

він не потребує використання складних та невідомих раніше лексем, достатньо просто змінити порядок слів, надавши, таким чином реченню ознак питання.

Питальні речення у публіцистичному дискурсі досить часто використовуються у заголовках. У науковій літературі зазначається, що риторичне запитання, в яке обрамлений заголовок публіцистичного тексту, одночасно реалізує два синтаксичні значення: має диференційні ознаки питальних (зовнішня питальна форма) і розповідних речень (значення повідомлення), тому основною функцією риторичних заголовків є інформативна – передача повідомлення. Автор, таким чином, має на меті зацікавити читача, він ставить питання, відповідь на яке міститься у самій статті. Наприклад, (82) *Why has its category changed* (TI: URL)?, (83) *How to survive a monster storm* (TI: URL)?, (86) *Is climate change to blame* (TI: URL)? Такі заголовки, крім того що дають нам зрозуміти про що піде мова далі, зацікавлюють нас та спонукають читати далі.

Значення повідомлення також пов'язане з виконанням конотативної функції, що полягає у вираженні різних суб'єктних нашарувань емоційно-експресивного характеру. Водночас, за змістовою специфікою питальна форма риторичних одиниць виражає емоційно-експресивну констатацію зворотного: стверджувальна форма має заперечний зміст, а заперечна форма – стверджувальний.

Часто використовуються окличні речення, що реалізують емотивно-експресивну функцію мови. З їх допомогою автору простіше передати його емоційне ставлення до зображуваної ним події чи особи, крім того, такі речення якнайкраще відтворюють оцінку (презирство, іронію, віру, замилювання), спонукання до дії.

Речення: (73) *Earlier this year, four lion cubs died at the zoo, which was opened in 1999* (TDT: URL)! можна розглядати, як розповідне, але автор, намагаючись наголосити на цій проблемі та закликати людей не стояти осторонь, перетворив його на окличне речення.

Схожу ситуацію ми бачимо у наступному прикладі: (38) *Palestinian militants have fired more than 450 rockets into Israeli territory since Saturday* (BN: URL)! Автор статті висловлює своє здивування та осуд одночасно, адже кількість у 450 ракет є досить серйозною та несе величезну загрозу населенню країни.

Досить часто у таких текстах публіцистичного дискурсу, як промови політичних та інших діячів, зустрічаються спонукальні конструкції, що містять наказ, заклик, побажання, пораду, дозвіл, пересторогу, волевиявлення. Найчастіше в англійській мові такі речення будуються з допомогою модальних дієслів. В реченні: (71) *Whether you are a dealer or doctor or trafficker or a manufacturer, if you break the law and illegally peddle these deadly poisons, we will find you, we will arrest you, and we will hold you accountable* (TM: URL) міститься застереження та в той самий час обіцянка, що виражається через модальне дієслово *will*. Така спонукальна конструкція в мовознавстві розглядається як один із найпоширеніших способів реалізації експресивності політичних діячів. В середньому, більше ніж у 40 % речень будь-якої промови політичних та громадських діячі, зустрічаються подібні спонукальні конструкції.

В ході дослідження було встановлено, що найпоширенішими засобами впливу на свідомість адресата є використання стилістичних засобів реалізації експресивності мови, а саме таких тропів та стилістичних фігур, як метафора, порівняння, епітет, гіпербола, персоніфікація, алегорія, перифраз, іронія, інверсія, еліпс, парцеляція та інших. Вони надають текстам образності, експресивності, оригінальності та кардинально змінюють сприйняття тексту читачем. Буде неправильно стверджувати, що подібні конструкції є ознакою художнього дискурсу, адже будучи прекрасним способом експресивізації, вони активно використовуються у промовах, статтях, а також інших текстах публіцистичного дискурсу.

Одним з поширених засобів реалізації експресивності є інверсія. У прикладі: (59) *Seldom has a group of basically good, basically loving people*

behaved more foolishly or selfishly (TNYT: URL) інверсія допомагає підкреслити наскільки рідко зустрічається певний тип людей.

В сучасному мовленні виділяють велику кількість стилістичних засобів реалізації експресивності, а саме тропів та різних стилістичних фігур.

У наступному прикладі: (7) *The beauty of duvet days is that people are not force to pre-plan them* (TCW: URL) автор використав метафору *duvet days* ‘додаткові вихідні дні’, яка в цьому випадку є чудовим засобом реалізації експресивності та несе в собі творчий задум автора, який замість використання звичної всім одиниці та позначення додаткових вихідних днів вжив метафору.

Ще однією метафорою, яка досить часто використовується не лише у публіцистичному дискурсі, але і у інших сферах, є лексична одиниця, представлена у наступному прикладі: (15) *Climate change could have a domino effect on key infrastructure in the UK, government advisers have warned* (BN: URL). Вона вживається для того, щоб показати причинно-наслідковий зв'язок між подіями в тій чи іншій ситуації.

У прикладі: (87) *The excitement of the arrest was over and the crowd began to melt away* (TE: URL) автор вирішив використати метафору *to melt away*, яка має значення ‘повільно зникати’. Якщо б автор віддав перевагу звичайному дієслову, а не метафорі, яка має більший емоційно-зabarвлений характер, значення речення б не змінилося, але вплив на читача не був би таким сильним. Також, це свідчить про бажання автора додати чого авторського у висловлювання, а не просто презентувати сухі факти.

В ході дослідження було встановлено, що переносне значення допомагає збільшити інформативне навантаження повідомлення та його вплив. У фрагменті: (42) *It represents wounded pride at the west's apparent determination to treat Russia as the enemy* (TNYT: URL). У цьому випадку метафора допомагає створити яскравий негативний образ противника, спричинити емоційний вплив на аудиторію, яка теж почне негативно сприймати цю особу, країну чи організацію.

Ще одним поширеним засобом реалізації експресивності на стилістичному рівні є метонімія, приклад якої було використано в наступному реченні: (2) *Today, we pay a Bill Gates Tax on every PC* (TG: URL). Даний приклад метонімії має безпосередній зв'язок із створенням першого комп'ютера та з іменем Біла Гейтса, який, власне, і створив його.

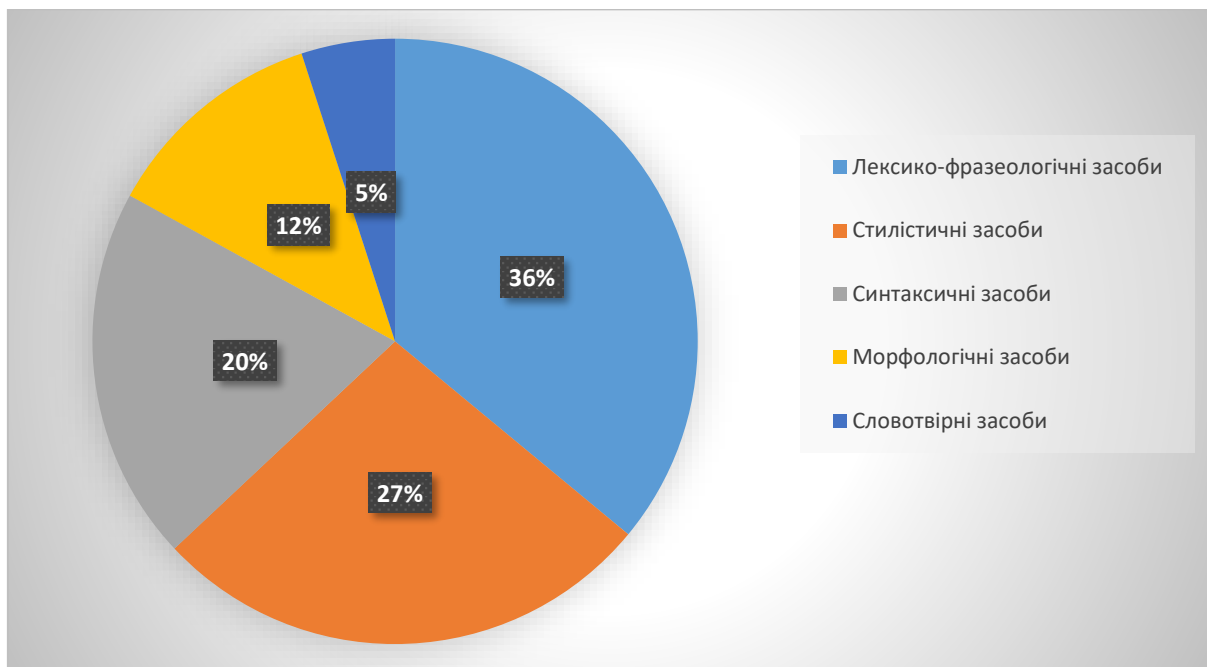
Наступними із вищезазначених тропів є епітети, які, на відміну від порівнянь, є досить численними у публіцистичному дискурсі, як було встановлено в ході проведення нами дослідження. Вони надають простому реченню того значення та справляють таке враження, яке у речення закладав його автор. Приклад використання асоційованого епітету у публіцистичному дискурсі продемонстровано у фрагменті: (84) *Let us take a typical evening's viewing on the BBC on a dreary night in late winter* (TDM: URL). Подібні епітети часто використовують у художньому дискурсі, але таке вживання, не зважаючи на те, що воно є нетипічним, є досить вдалим засобом реалізації експресивності. Вдало підібраний епітет гарно підкреслив настрій автора та емоції, які він хотів передати з його допомогою. Епітет, який ми бачимо у наступному прикладі є дуже поширеним: (100) *Kuwait recommended the establishment of an international round table to discuss the interrelation and interdependence between security and fundamental freedoms* (TWSJ: URL). Епітет *round table* означає 'форму публічного обговорення чи висвітлення якихось питань, коли учасники висловлюються у визначеному порядку'. Він часто використовується в текстах різного дискурсу, тому, здавалося б, його важко розглядати як засіб реалізації експресивності, адже ним важко когось здивувати, але з лінгвістичної точки зору, він є універсальним та максимально ефективним.

Неасоційований епітет *bread-and-butter issues* вжитий у наступному прикладі: (85) *As the country continues to develop, Sierra Leoneans are predominantly focused on bread-and-butter issues* (TI: URL) описує прості земні потреби людей. Цей епітет якнайкраще підкреслює той факт, що люди потребують не технічних новинок та неземних статків, а елементарних речей,

починаючи від їжі та води, закінчуючи одягом. Автор обрав такий засіб реалізації експресивності, який охоплює все це пояснення, що довелося зекономити простір у реченні та лаконічно передати все, що він хотів вкласти в нього.

Епітет використовується для підкреслення серйозності загрози для національної безпеки Америки є наступному прикладі: (32) *The US defense secretary, Ashton Carter, has indicated he believed Russia is the greatest threat to American National Security* (TUT: URL). Автору вдалося вдало підібрати правильне поєднання іменника та прикметника, які разом слугують влучним засобом реалізації експресивності.

Слід зазначити, що серед досліджених нами прикладів не знайшлося жодного, в якому було використано порівняння, тому, з цього можна зробити висновок, що така стилістична одиниця не є поширеним засобом реалізації експресивності у публіцистичному дискурсі. Результати аналізу засобів реалізації експресивності в публіцистичному дискурсі наведено в Діаграмі 2.1.

Діаграма 2.1. Результати аналізу засобів реалізації експресивності в публіцистичному дискурсі

Висновки до розділу 2

1. Отже, ми розглянули конструкції експресивного синтаксису, які найчастіше вживаються в текстах сучасного публіцистичного дискурсу. Експресивні синтаксичні конструкції допомагають краще розкрити внутрішній світ автора, виражають ідейно-емоційні глибини авторської свідомості. Вони використовуються авторами текстів публіцистичного дискурсу для створення яскравих експресивних висловлювань, які не можна передати за допомогою нейтральної лексики. Варто зазначити, що не зважаючи на той факт, що всі ці засоби є дуже різними як за своєю структурою, так і за кількістю використаних лексичних одиниць, важко сказати які з них мають більший вплив на аудиторію, а які менший. Єдине, що вдалося встановити в ході проведення нами дослідження, то це те, що якісь з них мають більшу популярність серед авторів текстів публіцистичного дискурсу, інші – меншу. Загалом, все залежить від автора, контексту, а найголовніше – цілі, яку він переслідує.

2. Опрацювавши 100 фрагментів з різнорівневими засобами реалізації експресивності в англomовному публіцистичному дискурсі, які були обрані для дослідження, ми зробили наступні висновки: найчисленнішими серед всіх проаналізованих засобів є експресивні лексеми, що виражаються на лексико-фразеологічному рівні (неологізми, okazіоналізми, терміни, сленгізми, жаргонізми, власне розмовна лексика, фразеологізми) – 36%. Наступними за нашими підрахунками є стилістичні засоби експресивізації мови – тропи та стилістичні фігур, а саме: метафора, порівняння, епітет, гіпербола, персоніфікація, алегорія, перифраз, іронія, інверсія, еліпс, парцеляція – 27 %. Вони є досить прості у своєму використанні, головне не перебільшити з їх кількістю. За частотою вживання третє місце займають синтаксичні засоби реалізації експресивності, а саме питальні, спонукальні, окличні речення, звертання, вставні і конструкції – 20 %. Причиною того, чому їх використання не є настільки активним, є те, що такі стилістичні засоби є

прирогатиною художнього дискурсу, де вони часто вживаються в надлишок. Наступною причиною є те, що не кожен автор публіцистичного тексту може вдало підібрати потрібний засіб, щоб він не виглядав дивно у новині або результатах щорічного зібрання парламентарів.

На четвертому місці – морфологічні засоби реалізації експресивності. Це пояснюється тим, що цей тип є найменш продуктивним в англійській мові, на відміну від української. Найнечисленнішим є засоби словотвірного рівня, їх кількість становить лише 5% від загальної кількості засобів реалізації експресивності. Результати аналізу засобів реалізації експресивності в публіцистичному дискурсі наведено в діаграмі 2.1.

РОЗДІЛ 3

СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ ЛІНГВІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКСПРЕСИВНОСТІ В АНГЛІЙСЬКОМОВНІЙ ПУБЛІЦИСТИЦІ

3.1 Перекладацькі трансформації при перекладі лінгвістичних засобів реалізації експресивності

Переклад засобів реалізації експресивності вважається одним з найскладнішим у практиці перекладу, адже окрім передачі змісту висловлювання, перед перекладачем постає завдання передати емоційне навантаження, яке несе в собі висловлювання. Мовець або автор, використовуючи той чи інший засіб, має на меті донести до своєї аудиторії своє ставлення та думку, тому, для перекладача важливо бути обізнаним про особу чи подію, а також мати достатньо знань, щоб максимально точно передати цей настрій у перекладі. Незважаючи на прагнення перекладача відтворити якомога повніше змістову, емоційну, експресивну та естетичну цінність оригіналу, а також домогтися рівнозначного з оригіналом впливу на читача, перекладачеві можна розраховувати лише на відносну еквівалентність перекладу тексту оригіналу.

В наш час можна спостерігати зростання інтересу до публіцистичного дискурсу, саме він дає можливість людям, що не володіють іноземною мовою, бути обізнаними про події, що стаються у світі та формувати своє ставлення до них та осіб, задіяних у цих подіях. Тому, дуже важливо досліджувати цю тему у контексті перекладу, адже неправильний переклад текстів цього дискурсу може дезінформувати та призвести до конфліктів.

Адекватний, або як його ще називають, еквівалентний переклад здійснюється на рівні, необхідному та достатньому для передачі значення та дотриманні відповідної форми. З цією метою перекладачі вдаються до використання трансформацій. За визначенням, поданим у лінгвістичній енциклопедії О. О. Селіванової, трансформація – основа більшості прийомів

перекладу, яка полягає в зміні формальних (лексичні або граматичні трансформації) або семантичних (семантичні трансформації) компонентів вихідного тексту при збереженні інформації, призначеної для передачі. Трансформації є невід'ємною частиною в процесі перекладу публіцистичних текстів, оскільки необхідно не тільки передати сенс, а й адаптувати текст до соціокультурних особливостей аудиторії [74: 520]. Тому, в процесі перекладу засобів реалізації експресивності було використано ряд трансформацій.

Існують різні класифікації перекладацьких трансформацій, виокремлені В. І. Карабаном [20], В. Н. Комісаровим [25], С. Є Максимовим [31] та іншими дослідниками, які представлені лексичними, граматичними та лексико-граматичними трансформаціями.

Матеріалом для аналізу слугувало 100 речень з англomовними засобами реалізації експресивності на позначення понять, відібраних методом суцільної вибірки з електронних медійних джерел, друкованих видань та іншої довідкової літератури.

3.2 Лексичні трансформації при перекладі лінгвістичних засобів реалізації експресивності

Лексичні трансформації застосовуються у випадку наявності в вихідному тексті нестандартних мовних одиниць на рівні слова, наприклад, власні імена, властиві вихідній мовній культурі і які відсутні в мові перекладу; професійна термінологія; слова, що позначають предмети, явища й поняття, характерні для вихідної культури, але відсутні або мають іншу структурно-функціональну впорядкованість у мові, на яку здійснюється переклад.

Під час застосування лексичних трансформацій перекладач шукає не іншомовне позначення слова, а його нову номінацію вихідною мовою, для того, щоб здійснити переклад на формально-знаковому рівні. На фонетичному рівні до них належать фонографічні трансформації: транскодування (транслітерація, транскрипція, змішане та адаптивне транскодування).

Транскодування – це передача звукової чи буквеної вихідної форми лексичної одиниці за допомогою алфавіту мови перекладу, наприклад:

Cop ‘коп’: (9) *Two Chicago cops chasing a man with a gun were killed when they were struck by a train Monday evening.* – У вечері понеділка двох копів з Чикаго, що переслідували чоловіка зі зброєю, збив потяг. У даному реченні при перекладі було передано звукову та буквену форму англomовного слова за допомогою українського алфавіту.

Brexit ‘Брексіт’: (24) Boris Johnson has set the UK on an apparent course towards a no-deal Brexit by playing down the likelihood of any talks with the EU. (TG: URL) – Борис Джонсон налаштував Великобританію на очевидний шлях до 100% Брексіту, знижуючи ймовірність будь-яких переговорів з ЄС.

Єдиною відмінністю між даним прикладом та вищезазначеним є те, що сама структура неологізму є складнішою, адже до її складу входить 2 слова Britain та exit, які було вдало передано за допомогою літер українського алфавіту.

Схожим прикладом є наступний: *Frexit, Italexit* ‘Фрексіт, Італексіт’ (16) Frexit (France leaving the EU), Italexit (Italy leaving the EU) and so on? (BN: URL) – Фрексіт (Франція виходить із складу ЄС), Італексіт (Італія виходить із складу ЄС), а що далі?

Калькування полягає у відтворенні не звукового чи графічного, а комбінаторного складу слова, тобто переклад лексичних одиниць мови оригіналу шляхом заміни їх складових частин лексичними відповідниками мови перекладу.

Калькування було застосоване при перекладі засобів передачі експресивності у наступних проаналізованих фрагментах:

Alternative lifestyle ‘альтернативний спосіб життя’: (3) *They went to the local school where at first they were teased for being English and living an alternative lifestyle, but Patrick says this decreased over time.* (BN: URL) – Вони пішли до місцевої школи, де спочатку їх дражнили за те, що вони були англійцями та вели альтернативний спосіб життя.

Generation “O” ‘Покоління «О»’: Generation “O” for Obama, is ready to do its part in putting the country on a more hopeful path. (TWP: URL) – Покоління «О», що підтримує Обаму, готове зробити свій вклад у спрямування країни на правильний шлях.

Iron Lady ‘Залізна леді’: (13) *The Iron Lady* resigned as both Prime Minister and party leader launched a challenge to her leadership. (TS: URL) – Залізна леді пішла у відставку, адже Прем’єр-міністр, разом з лідером партії, розпочали робити все можливе, щоб зіпсувати її репутацію керівника.

Cold War ‘Холодна війна’: (33) *Further, a series of agreements between eastern European states after the end of the Cold War provided for the mutual recognition of borders.* (TDM: URL) – Крім того, ряд угод між державами Східної Європи після закінчення Холодної війни передбачав взаємне визнання кордонів.

Election race ‘виборча гонка’: (63) *Only devoted supporters can help John Mc Cain to win this election race.* (TS: URL) – Лише віддані прихильники можуть допомогти Джону Маккейну отримати перемогу у цій виборчій гонці.

Little vice president ‘маленький віце-президент’: (77) *There goes our little vice president, off to rule the world.* (TM: URL) – Ось йде наш маленький віце-президент, що керувати світом.

Kangaroo court ‘суд кенгуру’: (96) *A municipal judge recently imposed a fine of twenty-five dollars for contempt of court when a man called the municipal court a kangaroo court.* (TI: URL) – Нещодавно суддя муніципалітету призначив штраф у розмірі двадцяти п’яти доларів за неповагу до суду, коли чоловік назвав міський суд судом кенгуру.

Round table ‘круглий стіл’: (100) *Kuwait recommended the establishment of an international round table to discuss the interrelation and interdependence between security and fundamental freedoms.* (TWSJ: URL) – Кувейт рекомендував організувати міжнародний круглий стіл для обговорення взаємозв’язку і взаємозалежності між безпекою та основними свободами.

Аналізуючи вищезазначені словосполучення можна дійсно помітити, що такий спосіб перекладу використовується переважно для перекладу термінологічних сполук. Під час застосування цього прийому утворилися такі терміни в українській мові: *Залізна леді, суд кенгуру, круглий стіл, альтернативний спосіб життя, Холодна війна* та інші шляхом буквального перекладу відповідних іншомовних елементів. В процесі калькованого перекладу можуть також змінюватись відмінки слів, кількість слів в словосполученні, афікси, порядок слів морфологічний чи синтаксичний статус слів.

Аналогічним способом відтворено терміни у таких реченнях: (29), (31), (32), (53), (76), (77), (84), (89), (91), (93).

Переклад за допомогою лексичного еквівалента полягає у відтворенні лексичних одиниць за допомогою постійного лексичного відповідника, який точно збігається із значенням слова вихідної мови. Лексичні одиниці, які мають еквіваленти у рідній мові, відіграють важливу роль при перекладі. Еквівалентами вважають такі відповідники між словами двох мов, які є постійними, рівнозначними та, як правило, незалежними від контексту.

Duvet days ‘додаткові вихідні дні’: (7) *The beauty of duvet days is that people are not force to pre-plan them.* (TCW: URL) – Перевага додаткових вихідних днів полягає у тому, що їх не потрібно планувати завчасно.

Promised land ‘Свята Земля’: (10) *The ancient Israeli city of Beersheba is home to thousands of Bene Israelis who migrated to the promised land soon after the state was created in 1948.* (BN: URL) – Стародавнє ізраїльське місто Беершеба є домом для тисяч маратхських євреїв, які переселилися на Святу Землю незабаром після створення держави в 1948 році.

Black sheep ‘біла ворона’: (20) *Carol has always been a black sheep in the class: her parents were very poor.* (TG: URL) – Керол завжди була білою вороною в класі, адже її батьки були дуже бідні.

To turn a blind eye to ‘закрити очі на’: (58) *It is hypocrisy to call it a crisis in England and then turn a blind eye to the more serious situation in Wales.* (BN:

URL). – Лицемірство – назвати це кризою в Англії, а потім закрити очі на більш серйозну ситуацію в Уельсі.

To get someone's blood boiling ‘доводити до сказу’: (66) *That inevitably leads him to discuss President Obama and his health care law, a topic that gets Mr. Santorum's blood boiling, and that of his listeners.* (TE: URL) – Він не має іншого варіанту як обговорити закон президента Обама про охорону здоров'я, адже ця тема доводить Містера Санторума та його слухачів до сказу.

Achilles heel ‘Ахіллесова п'ята’: (67) *That could be the plasmodium parasite's Achilles heel, because it offers an exciting new target for drug development.* (BN: URL) – Це може бути Ахіллесовою п'ятою паразита плазмодію, оскільки це дає можливість поставити нову ціль для розробки нових ліків.

To have one's cake and eat it ‘бігати за двома зайцями’: (78) *David Cameron is having his cake and eating it.* (TDT: URL) – Девід Кемерон бігає за двома зайцями.

Bread-and-butter issues ‘хліб насущий’: (85) *As the country continues to develop, Sierra Leoneans are predominantly focused on bread-and-butter issues.* (TI: URL) – Країна продовжує розвиватися, хоча жителі Сьєра Леону думають головним чином про хліб насущий.

To melt away ‘розсіюватися’: (87) *The excitement of the arrest was over and the crowd began to melt away.* (TE: URL) – Бурхлива реакція на арешти закінчилася і натовп почав розсіюватись.

Можна зазначити, що даний тип трансформації було, здебільшого, використано при перекладі фразеологічних одиниць та таких тропів, як метафори та епітети.

Аналогічним способом були перекладені терміни в таких реченнях: Додаток, (14), (19), (25), (37), (47), (52), (56), (57), (64), (68), (69), (88), (99).

Диференціація – спосіб перекладу, що застосовується при відтворенні слів з широкою семантикою, для яких немає прямих відповідників у мові перекладу. Двомовний словник зазвичай дає ряд часткових варіантних

відповідностей, кожна з яких покриває лише одне з часткових значень іншомовного слова. Однак, навіть усі словникові відповідності в їх сукупності не охоплюють повністю широкої семантики слова мови оригіналу. Диференціація сприяє більш повному перекладу змісту та уточненню лексичної одиниці. Диференціацію було застосовано при перекладі таких засобів реалізації експресивності:

Uncomfortable accusations ‘Незрозумілі звинувачення’: (30) *When Russia faces uncomfortable accusations from abroad, the Kremlin normally lashes back with official declarations and scornful comments on state television.* (TM: URL) – Коли Росія стикається з незрозумілими звинуваченнями з-за кордону, Кремль зазвичай відмовляється давати офіційні заяви і зневажливих зауважень по державному телебаченню.

Wounded pride ‘пригнічене самолюбство’: (42) *It represents wounded pride at the west's apparent determination to treat Russia as the enemy.* (TNYT: URL) – Це показує пригнічене самолюбство за явне прагнення Заходу ставитися до Росії як до ворога.

To stuck somebody ‘підколоти’: (48) *Back in Kyiv, people want to know whether Trump will make a deal with Putin and stuck him.* (TUT: URL) - Повернувшись до Києва, люди хочуть знати, чи зможе Трамп укласти угоду з Путіним та підколоти його.

To protect ‘стати на захист’: (80) *Protect this country, first and foremost, and to hell with international busybodies.* (TDM: URL) – Станьте на захист країни, в першу чергу, і до пекла всі ці міжнародні організації.

Painfully predictable ‘занадто передбачувані’: (81) *For a man who's capable of so many surprises, you're becoming painfully predictable.* (BN: URL) – Для людини, яка здатна на так багато сюрпризів, ви занадто передбачувані.

Category ‘класифікація’: (82) *Why has its category changed?* (TI: URL) – Чому змінилася ця класифікація?

Аналогічним способом були перекладені терміни в таких реченнях: Додаток, (51), (98).

Продуктивність застосування лексичних перекладацьких трансформацій подано на Діаграмі 3.1

Діаграма 3.1 Кількісне співвідношення використання лексичних трансформацій при відтворенні англомовних засобів реалізації експресивності

Зробивши аналіз даних на діаграмі 3.1, можна дійти до висновку, серед лексичних трансформацій найбільшою частотою вживання характеризується спосіб перекладу за допомогою підбору лексичного еквівалента (23 од.; 45%). Друге та третє місце займають переклад за допомогою калькування та (17 од.; 33%) та диференціації (8 од.; 15%) відповідно. Менш вживаною трансформацією є транскодування (3 од.; 7%).

3.3 Граматичні трансформації при перекладі лінгвістичних засобів реалізації експресивності

Граматичні трансформації є основою процесу перетворення структури речення в процесі перекладу відповідно до норм мови, на яку перекладається текст.

Процес **додавання** передбачає введення в переклад лексичних елементів, що відсутні в оригіналі, з метою логічно правильного відображення

змісту речення з тексту мови оригіналу та дотримання мовленнєвих і мовних норм, що наявні в культурі мови перекладу. Цей тип трансформацій часто використовується при перекладі, оскільки в англійській мові є тенденція до спрощення і опущення фраз, при перекладі яких українську мову втрачається сенс висловлювання. Наприклад:

To piss off ‘не на жарт розлютити’: (11) *You see, Kardashian’s line is named Kimono because her name is Kim, but that has pissed off a lot of Japanese people.* (TUT: URL) – Розумієте, лінія білизни Кардаш'ян отримала назву Кімоно, адже її звали Кім, але це не на жарт розлютило багато японців.

Countless types ‘незліченна кількість’: (18) *There are countless types of transactions that can occur, and each and every transaction can be described in terms of its impact on assets, liabilities, and equity.* (TS: URL) – Існує незліченна кількість видів транзакцій, і кожна операція може бути описана з точки зору її впливу на активи, зобов'язання та власний капітал.

The most shifty ‘найбільш непостійні з тих, які’: (49) *The sentiments called honour and virtue by the majority of men are the most shifty things imaginable.* (TG: URL) – Ті почуття, які більшість чоловіків називають честю і чеснотою, є найбільш непостійними з тих, які можна лише собі уявити.

Seldom has ‘рідко коли трапляється таке, що’: (59) *Seldom has a group of basically good, basically loving people behaved more foolishly or selfishly.* (TNYT: URL) – Рідко коли трапляється таке, що група хороших, в основному люблячих людей, поводитися по-дурному або егоїстично.

Аналогічним способом були перекладені засоби реалізації експресивності в таких реченнях: Додаток, (60), (61), (75).

Застосування трансформації лексичного **опущення** передбачає ігнорування в процесі перекладу деяких семантично зайвих (чи надлишкових) слів, що не несуть в собі важливого інформаційного навантаження, а їх значення в більшості випадків комплексно відновлюється в перекладі. Наприклад:

It is quite true that ‘це правда, що’: (34) *It is quite true that the vast majority of mass killings involving firearms are perpetrated by lone people.* (TDM: URL) – Це правда, що більша частина вбивств з використанням вогнепальної зброї є справою рук замкнутих в собі людей.

Do ‘–’: (50) *The statistics do reveal some dissonance.* (BN: URL) – Статистики виявили деякі розбіжності.

We will find you, we will arrest you, and we will hold you accountable ‘ми вас знайдемо, ми вас заарештуємо, та притягнемо до відповідальності’: (71) *Whether you are a dealer or doctor or trafficker or a manufacturer, if you break the law and illegally peddle these deadly poisons, we will find you, we will arrest you, and we will hold you accountable.* (TM: URL) – Незалежно від того, чи ви є дилером чи лікарем, торговцем людьми чи виробником, якщо ви порушите закон та будете займатися незаконним продажем цієї смертельні отрути, ми вас знайдемо, ми вас заарештуємо, та притягнемо до відповідальності.

Аналогічним способом були перекладені засоби реалізації експресивності в таких реченнях: Додаток, (44), (92), (94).

Граматичні заміни використовуються для отримання адекватності перекладу у тих випадках, коли засіб реалізації експресивності вимагає перекладу, що передбачає заміну форми слова, частини мови, члена речення. Найбільш вживаними випадками граматичних замін є:

Windy City ‘Місто Вітрів’: (5) *The latest effort by a major media outlet to make the Windy City seem like something it's not comes in the form of an obnoxiously puffy travel piece from the BBC.* (BN: URL)– Останні зусилля головних засобів реклами, націлені на те, щоб перетворити Місто Вітрів на щось дійсно варте вашої уваги, і зовсім несхоже на всім відомі подорожі від BBC.

Must ‘наш обов’язок’: (72) *We must perform a service of historic importance which men and women and children will honor throughout all time.* (TM: URL) – Наш обов’язок зробити вчинок, який увійде в історію та який чоловіки, жінки та діти будуть шанувати дуже довго.

Congratulations on 'вітати': (92) Congratulations on your graduation, and thank you for the honor of allowing me to be a part of it. (BN: URL) – Вітаю з закінченням навчання та дякую за честь бути частиною цього дійства.

Splashdown 'здійснити посадку': (97) America's new commercial astronaut capsule has completed its demonstration flight with a successful splashdown in the Atlantic Ocean. (BN: URL) – Нова американська комерційна капсула для астронавтів завершила свій показовий політ здійснивши успішну посадку у води Атлантичного океану.

Аналогічним способом були перекладені засоби реалізації експресивності в таких реченнях: Додаток, (21), (35), (39), (41), (45), (46), (54).

Перестановка, **транспозиція**, або ж зміна розташування мовних одиниць в тексті перекладу. Елементами, що можуть піддаватися перестановці, є зазвичай слова, словосполучення, частини складного речення і самостійні речення в тексті. Найчастіше транспозиція в процесі перекладу відбувається в словосполученнях, Наприклад:

Bill Gates Tax 'податок Біла Гейтса': (2) Today, we pay a Bill Gates Tax on every PC. (TG: URL) – Сьогодні, при покупці кожного персонального комп'ютера, сплачуємо податок Біла Гейтса.

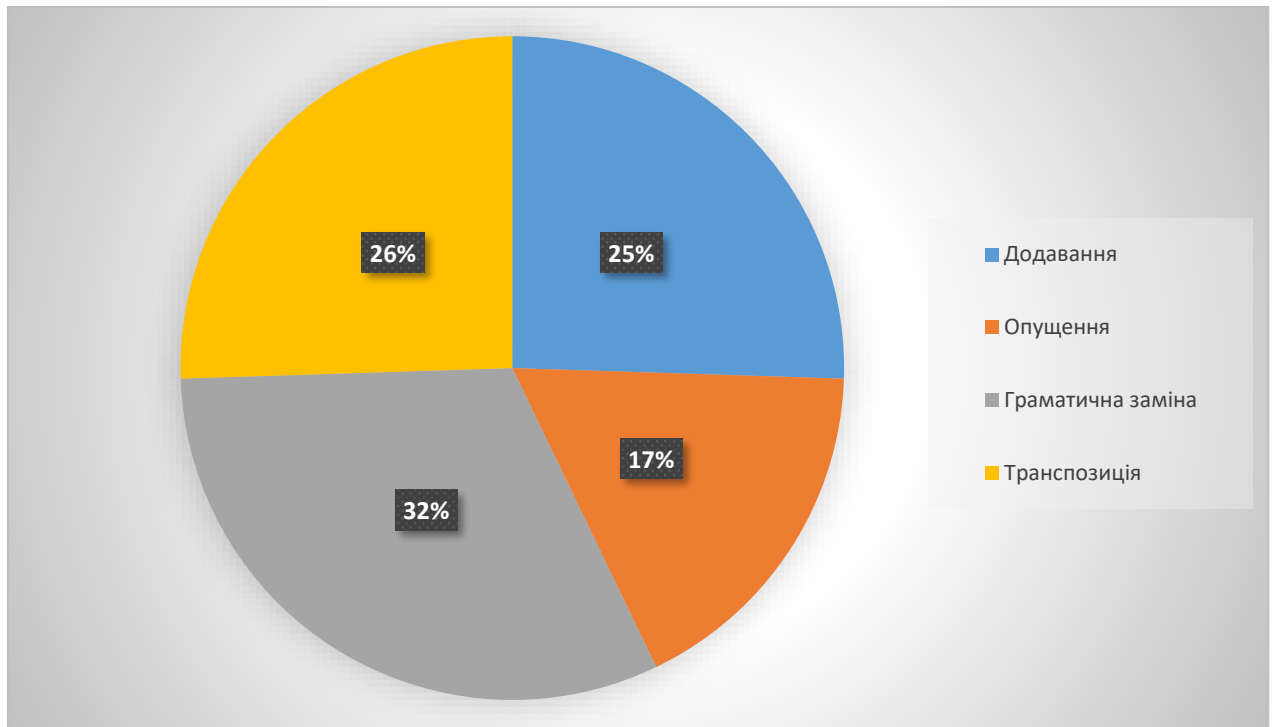
Domino effect 'ефект доміно': (15) Climate change could have a domino effect on key infrastructure in the UK, government advisers have warned. (BN: URL) – Урядові радники застерігають, що кліматичні зміни можуть мати ефект доміно на провідні галузі промисловості Сполученого Королівства.

(73) Earlier this year, four lion cubs died at the zoo, which was opened in 1999! (TDT: URL) – На початку цього року в зоопарку, який був відкритий у 1999 році, загинули чотири левеняти!

(86) Is climate change to blame? (TI: URL) – Чи можна звинувачувати кліматичні зміни?

Аналогічним способом були перекладені засоби реалізації експресивності в таких реченнях: Додаток, (38), (62), (71), (82), (90).

Продуктивність застосування граматичних трансформацій подано на діаграмі 3.2

Діаграма 3.2 Кількісне співвідношення використання граматичних перекладацьких трансформацій при відтворенні англомовних засобів реалізації експресивності

Отже, серед граматичних перекладацьких трансформацій в перекладі англомовних засобів реалізації експресивності найпоширенішим є прийом граматичних заміни (11 од.; 31%), другу та третю позиції займає додавання (9 од.; 25%) та транспозиція (9 од.; 25%). Менш частотними за вживанням є опущення (6 од.; 17%).

Способами відтворення засобами реалізації експресивності є адаптивне транскодування, калькування, переклад, за допомогою лексичного еквівалента, диференціація, граматичні заміни, транспозиція, додавання, вилучення. Найчастіше використовується граматична заміна (31 %).

3.4 Лексико - граматичні трансформації при перекладі англомовних засобів реалізації експресивності

Одним із поширених способів передачі безеквівалентної лексики є **описовий переклад**. Цей спосіб передачі безеквівалентної лексики полягає в розкритті значення лексичної одиниці вихідної мови за допомогою розгорнутих словосполучень, які розкривають суттєві ознаки явища, яке позначається цією лексичною одиницею, тобто за допомогою її дефініції (визначення) на мову перекладу. Наприклад:

“99er” ‘безробітна людина, яка не має права на виплати із біржі за строком давності’: (4) *Nancy Miller is none other than a “99er”*. (BN: URL) – Ненсі Міллер ніхто інша як безробітна людина, яка не має права на виплати із біржі за строком давності.

Vertically challenged ‘людина низького зросту’: (6) *This detailed report is about tall workers who earn significantly more than their vertically challenged counterparts*. (BN: URL) – У цьому докладному звіті йде мова про те, що працівники високого зросту заробляють значно більше, ніж їх колеги низького зросту.

Hockey moms ‘матері, які не пропускають жодної гри своїх дітей’: (8) *If you have ever been to a youth hockey game, it’s impossible to miss hockey moms*. (BN: URL) – Якщо вам коли-небудь доводилось побувати на грі хокеїстів молодіжної збірної, ви без сумніву бачили матерів, які не пропускають жодної гри своїх дітей.

Tweeting ‘поділитися у мережі Twitter’: (36) *Greenpeace has hit back against President Donald Trump for tweeting a climate change denial from a former member of the environmental group*. (TS: URL) – Грінпіс наніс удар у відповідь президенту Дональду Трампу за те, що він поділився у мережі Twitter запереченням кліматичних змін, яке на своїй сторінці опублікував колишній член екологічної групи.

To google ‘знайти потрібну інформацію через пошукову систему Google’: (43) *Now you won't have to wait until you get home to google your date.* (TUT: URL) – Тепер вам не доведеться чекати, поки ви не приїдете додому, щоб знайти потрібну інформацію через пошукову систему Google.

Також при перекладі 100 фрагментів з публіцистичного дискурсу в одному випадку було застосовано антонімічний переклад, який є одним із видів лексико-граматичних трансформацій, а саме у наступному прикладі:

It was not until noon ‘лише після полудня’: (27) *It was not until noon that we were able to resume our work.* (BN: URL) – Лише після полудня нам вдалося відновити роботу.

Аналогічним способом були перекладені засоби реалізації експресивності в таких реченнях: Додаток, (17), (22), (26), (28), (40), (55), (65), (79), (95).

Лексико - граматичні трансформації дуже часто вживаються в процесі перекладу засобів реалізації експресивності, а аналіз фактичного матеріалу показав, що вони вживаються лише в 14 % випадків від загальної кількості таких лексичних одиниць, адже велика їх частина – це неологізми або оказіоналізми, відповідники яким досить складно знайти у мові перекладу, тому в цьому випадку застосовується описовий переклад.

Висновки до розділу 3

1. Основне завдання перекладача при досягненні адекватності перекладу – це вірно здійснити міжмовні перетворення, тобто застосувати перекладацькі трансформації для того, щоб текст перекладу як можна більш точно передавав всю інформацію, викладену в оригіналі.

2. Через певні розбіжності у граматичних, синтаксичних та морфологічних будовах двох мов при перекладі доводиться використовувати різні трансформації. Перекладацький аналіз фактичного матеріалу дозволив виявити такі способи відтворення англомовних засобів реалізації експресивності: лексичні (адаптивне транскодування, транслітерація, транскрипція, калькування), лексико-семантичні (модуляція), граматичні (додавання, транспозиція, граматична заміна).

3. При перекладі англомовних засобів реалізації експресивності найбільш вживаним є лексичні трансформації, що складають 51 % від загальної кількості. Наступним за кількістю вживань видом перекладацьких трансформацій є граматичні трансформації (35 %), лексико-граматичні трансформації що вживаються в найменшій кількості випадків (14 %).

4. Основними лексичними трансформаціями при відтворенні засобів реалізації експресивності є переклад з допомогою підбору еквівалента, калькування та граматична заміна. Серед лексичних трансформацій найбільшою частотою вживання характеризуються переклад з допомогою підбору еквівалента (45 %). Друге та третє місце займають переклад з допомогою калькування та (33%) та диференціації (15%) відповідно. Менш вживаною трансформацією є транскодування (7 %).

5. Серед граматичних перекладацьких трансформацій в перекладі англомовних засобів реалізації експресивності найпоширенішим є прийом граматичних заміन (31%), другу та третю позиції займає додавання (25%) та транспозиція (25%). Менш частотними за вживанням є опущення (17%).

6. Лексико-граматичні трансформації не є часто вживаними в процесі перекладу англомовних засобів реалізації експресивності, а аналіз фактичного матеріалу показав, що вони вживаються лише в 14 % випадків від загальної кількості англомовних засобів реалізації експресивності.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі були розглянуті лінгвостилістичні засоби реалізації експресивності в англійськомовному дискурсі, вивчені особливості такого типу тексту, а також виявлені проблеми, з якими стикаються перекладачі, здійснюючи переклад таких засобів реалізації експресивності.

Експресивність слугує не лише для ефективної реалізації намірів мовця, але і втіленням в мовленні власне його особистості. Експресивність, як результат використання емоційних мовних одиниць в мовленні, є сукупністю семантико-стилістичних ознак, що роблять мовлення більш яскравішим та різноманітнішим. Засоби реалізації експресивності розкривають якісну сторону висловлювання, є ознакою мовленнєвого твору, що власне і передає його суть. Оскільки експресивність може бути притаманна одиниці будь-якого рівня мови, то логічною видається класифікація експресивних засобів відповідно до рівнів мовної структури, що передбачає виділення таких видів експресивних засобів: лексико-фразеологічні (історизми, терміни, неологізми, розмовна лексика, жаргонізми, фразеологізми, та інші), словотвірні (демінутивні й аугментативні суфікси), морфологічні (іменники спільного роду, слова категорії стану, імперативні форми, ступені порівняння й нанизування прикметників) та синтаксичні (окличні та питальні речення, вставні одиниці, вставні конструкції, та інші).

Для того, щоб краще зрозуміти специфіку перекладу засобів реалізації експресивності у публіцистичному дискурсі ми проаналізували 100 фрагментів з даним явищем та отримали наступні результати: лексико-фразеологічні засоби зустрічаються найчастіше, адже саме цей рівень мови зазнає найбільших змін та є найпростішим у використанні, саме у 36% досліджених фрагментів було використано лексико-фразеологічні засоби реалізації експресивності. Друге місце за вживаністю займають стилістичні засоби реалізації експресивності – 27 %, що пояснюється їх експресивною природою, яка не вимагає застосування додаткових лексичних одиниць у тому,

чи іншому випадку. Вони є досить прості у своєму використанні, головне не перебільшити з їх кількістю. За частотою вживання третє місце займають синтаксичні засоби реалізації експресивності, а саме питальні, спонукальні, окличні речення, звертання, вставні конструкції – 20 %. Причиною того, чому їх використання не є настільки активним, є те, що такі стилістичні засоби є досить самостійними, мають складну структуру та сильну експресивну природу. Наступною причиною є те, що не кожен автор публіцистичного тексту може вдало підібрати потрібний засіб, щоб він не виглядав дивно у новині або результатах щорічного зібрання парламентарів. На четвертому місці – морфологічні засоби реалізації експресивності. Це пояснюється тим, що цей тип є найменш продуктивним в англійській мові, на відміну від української, кількість таких засобів становить лише 5% від загальної кількості всіх представлених засобів реалізації експресивності.

Лінгвостилістичні засоби ми досліджували на матеріалі публіцистичного дискурсу. Публіцистичний дискурс – як інформаційно зорієнтований різновид інституційного дискурсу, реалізується через засоби масової комунікації і передбачає свідому та безпосередньо виражену авторську актуалізовану позицію. З цього визначення даного типу дискурсу зрозуміло, що засоби реалізації експресивності є невід’ємною частиною текстів публіцистичного дискурсу. Публіцистичний дискурс відіграє чи не найважливішу роль у суспільстві, адже він інформує, повідомляє, висловлює, а інколи і нав’язує певну позицію чи думку, яка є вигідною для когось. У цьому випадку йдеться про реалізацію прямого чи прихованого впливу на людську свідомість. Тому, при перекладі такого типу дискурсу важливо дотримуватись його головних характерних рис для того, щоб думку, ідею, переконання або чітку позицію автора було донесено правильно та з дотриманням всіх норм.

Переклад лінгвостилістичних засобів реалізації експресивності – це окрема проблема роботи з публіцистичним дискурсом, що має яскраво виражену специфіку. Дослівний переклад будь-якого засобу реалізації експресивності найчастіше неможливий, а якщо й можливий – він не може

передати того значення, яке у нього закладає автор. Процес перекладу засобів реалізації експресивності є нелегким завданням і, перш за все, передбачає аналіз форми та значення мовної одиниці і підбір відповідника в мові перекладу. Важливо пам'ятати, що жоден з способів перекладу не є правильним або неправильним, все залежить від перекладача та його відчуття мови або розуміння того чи іншого способу реалізації експресивності. Також, особливості перекладу кожної нової одиниці залежать, в основному, від контексту в якому вона вживається, адже без контексту здогадатися про те, що автор хотів сказати або на чому наголосити досить складно.

Через певні розбіжності у граматичних, синтаксичних та морфологічних будовах двох мов при перекладі доводиться використовувати різні трансформації. Перекладацький аналіз фактичного матеріалу дозволив виявити такі способи відтворення англомовних засобів реалізації експресивності: лексичні (адаптивне транскодування, транслітерація, транскрипція, калькування), лексико-семантичні (модуляція), граматичні (додавання, транспозиція, граматична заміна). При перекладі англомовних засобів реалізації експресивності найбільш вживаним є лексичні трансформації – 51 %. Наступним видом перекладацьких трансформацій є граматичні трансформації – 35 %, третє місце посіли лексико-граматичні трансформації, які були використані лише у 14 % випадків.

Основними лексичними трансформаціями при відтворенні засобів реалізації експресивності є переклад з допомогою підбору еквівалента – 45 %. Друге та третє місце займає переклад за допомогою калькування – 33% та диференціації – 15 %, відповідно. Менш вживаною трансформацією є транскодування – 7 %. Серед граматичних перекладацьких трансформацій в перекладі англомовних засобів реалізації експресивності найпоширенішим є прийом граматичних заміन – 31%, другу та третю позиції займає додавання – 25 % та транспозиція – 25%. Менш частотними за вживанням є опущення – 17%. Лексико - граматичні трансформації не є часто вживаними в процесі перекладу, адже описовий переклад було застосовано лише у 14 % випадків.

Таким чином, ми дійшли висновку, що переклад засобів реалізації експресивності у публіцистичному дискурсі є своєрідним викликом для перекладача, адже в процесі цього важливо не втратити ідею та настрій, який хотів передати автор своїй аудиторії. При перекладі рекламних текстів перш за все має зберігатися прагматична функція тексту-оригіналу. Переклад може бути успішним за умови, якщо він здійснює на реципієнта такий самий вплив, що й оригінал. При перекладі не обов'язково зберігати засоби реалізації експресивності, які були використані автором тексту оригіналу, адже досить часто це є неможливим, головне, в такому випадку, передати експресивний аспект тієї чи іншої одиниці мови. Передача останнього є однією з головних умов в ході виконання такого перекладу. Саме тому аналіз способів перекладу засобів реалізації експресивності є важливим етапом при перекладі англomовної публіцистики на українську мову. Проведений аналіз та висвітлення особливостей перекладу засобів реалізації експресивності свідчить про те, що при перекладі необхідно вирішувати як суто мовні, лінгвістичні проблеми, обумовлені розходженнями в семантичній структурі й особливостями використання двох мов у процесі комунікації, так і проблеми соціолінгвістичної, психологічної та культурної адаптації тексту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Александрова О.В. Проблемы экспрессивного синтаксиса. Москва: Высшая школа, 1984. 210 с.
2. Бабенко Л.Г. Русская эмотивная лексика как функциональная система. Дис. Свердловск, 1990. Автореферат. 31 с.
3. Балли Ш. Французская стилистика. Москва: Издательство иностранной литературы, 1961. 393 с.
4. Берлизон С.Б. Выражение экспрессивности и эмоциональности в фразеологизме и слове // Вопросы фразеологии. 1972. Вып. 219. С. 36 — 42.
5. Болдарева Е. Ф. Языковая игра как форма выражения эмоций. Дисс. Волгоград, 2002. 91 с.
6. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця: Нова книга, 2003. 248 с.
7. Виноградов В. В. Итоги обсуждения вопросов стилистики // Вопросы языкознания. 1955. № 1. С. 60 — 87.
8. Гак В. Г. Высказывание и ситуация. Проблемы структурной лингвистики. Москва: Наука, 1973. С. 34 — 371.
9. Глінка Н. В. Експресивні засоби й стилістичні прийоми вираження експресивності та особливості їх перекладу // Вісник НТУ "КПІ". 2013. № 2. С. 34 — 39.
10. Глінка Н. В. Семантико-стилістичні особливості англомовних текстів публіцистичного стилю // Новітня освіта. 2014. № 1. С. 6 — 12.
11. Гнезділова Я. В. Емоційність та емотивність сучасного англомовного дискурсу: структурний, семантичний і прагматичний аспекти. Дис. Київ, 2007. 291 с.
12. Гончар О. С. Публіцистичний дискурс та його функції. 2010. URL: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/novitfilolog/21/7.pdf>.

- 13.Городиловська Г. Проблема стилів в українському мовознавстві. 2002. URL: http://lnu.edu.ua/faculty/jur/movazmi/body/visnyk23/Statti_Horodylovska.htm.
14. Гридин В. М. Психолінгвістическіе функції емоціонально-експресивной лексики. Дисс. Москва, 1976. Автореферат. 22 с.
- 15.Донець Н. Д. Проблема передачі емпіази в англо-українських перекладах. 2005.URL:http://scilib.univ.kiev.ua/inozemna_filologija/articles/The_problem_of_conveying_emphasis_in_english_ukrainian_translation_14914.pdf.
- 16.Єфімов Л. П. Стилїстика англїйської мови і дискурсивний аналіз. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.
- 17.Завальнюк І. Я. Комунікативно-прагматичні функції та стилїстичні вияви вставних одиниць у сучасному українському газетному мовленні // Українська мова. 2009. № 1. С. 15 — 32.
- 18.Калита А.А. Фонетичні засоби актуалїзації смислу англїйського емоційного висловлювання. Київ: Видавничий центр КДЛУ, 2001. 351 с.
- 19.Калниязов М. У. Окказиональные и потенциальные слова в языке современной периодики (Суффиксальные имена существительные). Дисс. Москва, 1978. 19 с.
- 20.Карабан В. І. Переклад англїйської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилїстичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2002. 564 с.
- 21.Кащишин Н. Є. Експресивність термінів англломовного дипломатичного дискурсу // Фїлологічні науки. 2014. № 2. С. 93 — 98.
- 22.Ковальська Н. А. Релевантність експресивності в науково-популярних текстах економічного дискурсу // Вісник Запорїзького національного університету. 2015. № 1. С. 376 — 385.
- 23.Кожина М.Н. О языковой и речевой экспрессии и её экстралингвистическом обосновании. Ростов: Издательство Ростовского университета, 1987. 156 с.
- 24.Колесник Г.М. Мова газети в епоху НТР. Науково-технічний прогрес і мова. Київ: Наукова думка, 1978. 210 с.
25. Комиссаров В. Н. Современное переводоведение. Москва: ЭТС, 2001. 424 с.

26. Кондратюк І. Б. Рівні реалізації емпатично-маркованих одиниць в англійській мові. 2004.
URL:<http://eprints.zu.edu.ua/17781/1/PIVNI%20REALIZACII%20EMFATICHNO-MARKOVANIX%20ODINIIC%20.pdf>.
27. Крисанова Т.О. Співвідношення емотивного та оцінного компонентів висловлювань, що передають негативну оцінку адресата // Філологічні студії. 2001. № 2. С. 70 — 73.
28. Левицький А. Э. Сравнительная типология английского, немецкого, русского и украинского языков. Киев: Освита України, 2009. 360 с.
29. Лукьянова Н.А. О соотношении понятий экспрессивность, эмоциональность, оценочность // Актуальные проблемы лексикологии и словообразования. Вып. V. С. 3 — 21.
30. Лукьянова Н.А. Экспрессивная лексика разговорного употребления. Новосибирск: Наука сибирское отд., 1986. 228 с.
31. Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови). Теорія та практика перекладацького аналізу тексту. Київ: Ленвіт, 2012. 203 с.
32. Маслова В. Лингвистический анализ экспрессивности художественного текста. Минск: Вышайшая школа, 1997. 135 с.
33. Мудрик Л. В. Прагматична спрямованість англійських емотивних висловлень позитивної оцінки в комунікативній ситуації поздоровлення. 2010. URL:
<http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/516/1/Mudryk%20L.V.pdf>.
34. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова Книга, 2007. 528 с.
35. Носенко Э.Л. Эмоциональное состояние и речь. Киев: Высшая школа, 1981. 195 с.
36. Павлова Н.М. Эмоциональные значения в лексикографическом отражении (на материале английского языка). Дисс. Москва, 1971. Автореферат. 22 с.
37. Павловська В. Ю. Способи вираження емпізи та особливості її перекладу українською мовою (на матеріалі текстів різних стилів). 2010. URL:
http://www.rusnauka.com/30_NNM_2010/Philologia/73140.doc.htm.

- 38.Прокойченко А. В. Диференційні ознаки категорій експресивності, емотивності та оцінності. 2001. URL:
<http://langconf.fl.kpi.ua/sites/default/files/Prokoychenko.pdf>.
- 39.Пташник М. И. Система реноминативных приемов в современном публицистическом дискурсе (на материале русского, английского и испанского языков). Дисс. Ростов-на-Дону, 2010. Автореферат. 23 с.
- 40.Савченко В. С. Особливості вживання еліпсису у заголовках англomовної періодики. 2007. URL:
http://library.udpu.org.ua/library_files/stud_konferenzia/2013/visnuk_107.pdf.
- 41.Стишов О. А. Новотвори на основі власних назв у мові засобів масової інформації // Наукові записки. Серія: Філологічні науки. Вип. 31. 2001.
- 42.Стишов О. А. Оказіоналізми у мові сучасних мас-медіа // Культура слова. 2001. Вип. 59. С. 72 — 76.
- 43.Телия В.Н. Коннотативный аспект семантики номинативных единиц. Москва: Наука, 1986. 142 с.
- 44.Фомін А.Г. Прагмалінгвістичні умови породження рекламного тексту (на матеріалі англomовної реклами). Дис. Барнаул, 2005. Автореферат. 26 с.
- 45.Харченко В.К. Разграничение оценочности, образности, экспрессии и эмоциональности в семантике слова // Русский язык в школе. 1976. № 3. С. 66 — 71.
- 46.Хоменко Г. Є. Експресивні засоби лексико-семантичного рівня інформаційного тексту // Філологічні студії. 2012. № 8. С. 276 — 282.
- 47.Чабаненко В.А. Основи мовної експресії. Київ: Вища школа, 1984. 168 с.
- 48.Чабаненко В.А. Стилiстика експресивних засобів української мови. Запоріжжя: ЗДУ, 2002. 351 с.
- 49.Чернышова Т. В. Некоторые подходы к стилистическому описанию языка современной газетной публицистики // Человек. Коммуникация. Текст. 1999. № 3. С. 36 — 46.
- 50.Шаховский В. И. Эмотивный компонент значения и методы его описания: Учеб. пособие к спецкурсу. Волгоград: Перемена, 1983. 464 с.

51. Шаховский В.И. О лингвистике эмоций // Язык и эмоции. Волгоград: Перемена. 1995. 464 с.
52. Шаховский В.И. Проблема разграничения экспрессивности и эмотивности как семантической категории лингвостилистики // Проблемы семасиологии и лингвостилистики. 1975. Вып. 2. С.3 — 26.
53. Шаховский В.И. Эмотивный компонент значения и методы его описания. Учебное пособие к спецкурсу. Волгоград: Перемена. 1983. 96 с.
54. Шевченко И. С., Морозова Е. И. Дискурс как мысле-коммуникативное образование // Вісник ХНУ. 2003. № 586. С. 3.
55. Шевчук О.С. Стилiстичнi функцiї словотвiрних засобiв // Укр. мова i лiт. в школi. 1987. № 5. С. 37 — 42.
56. Шкондин М.В. Газетно-журнальная типология в условиях становления коммуникативной системы информационного общества. Москва: Наука, 2003. 154 с.
57. Ягубова Н.А. Оценки и эмоции в разговорной речи. Волгоград: Перемена, 2005. 142 с.
58. Alexander L. G. Longman English Grammar. London: Oxford University Press, 1988. 375 p.
59. Bormann-Kischkel C., Hildebrand-Pascher S. The development of emotional concepts: A replication of a German sample // Inter. J. Behaviour Devel. 1990. September 8th. P. 5 — 10.
60. Charlesworth W.R. The role of surprise in cognitive development // Studies in Cognitive Development. London: Oxford University Press, 1969. 257 p.
61. Clore G., Ortony A. The cognitive structure of emotions. Cambridge: Cambridge University Press, 1988. 210 p.
62. Davitz The language of Emotions. London: Academia Press, 1969. 212 p.
63. Diller H. J. Emotions and the Linguistics of English. Tuebingen: Niemeier, 1992. 155 p.
64. Dirven R., Porings R. (Eds.). Metaphor and Metonymy in Comparison and Contrast. Berlin: Mouton de Gruyter, 2003. 608 p.

65. Fairclough N. Discourse and text: linguistic and intertextual analysis within discourse analysis // *Discourse and Society*. 1992. № 3. P. 192 — 217.
66. Halliday M. A., Hasan R. *Language, context and text: aspects of language in a social-semiotic perspective*. Oxford: Oxford University Press, 1991. 264 p.
67. Harris Z. *Discourse Analysis* // *Language*. 1952. Vol. 28. № 17. P. 1 — 30.
68. Johnson-Laird P. *The communicative theory of emotions*. Oxford: Blackwell, 1988. 97 p.
69. Mandler G. *Mind and Body: Psychology of emotion and stress*. London: Academia Press, 1975. 330 p.
70. Miller G. A. *Language and communication*. New York: Cambridge University Press, 1951. 214 p.
71. Munday J. *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*, third edition. London and New York: Routledge, 2012. 236 p.
72. Newmark P. *Approaches to translation*. Oxford and New York: Pergamon, 1981. P. 38 — 56.
73. Wierzbicka A. *Emotions across languages and cultures: Diversity and universals*. Cambridge: Cambridge University Press, 1999. 187 p.

СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

74. (СЛТЕ) – Селіванова О. О. *Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія*. Полтава: Довкілля, 2006. 716 с.
75. (ССЛТ) – *Словарь-справочник лингвистических терминов: Пособие для учителя*. Москва: Просвещение, 1985. 399 с.
76. (СЛТ) – *Словарь лингвистических терминов*. Москва: Сов. энц., 1966. 608 с.
77. (СЛТ) – *Словник лінгвістичних термінів*. Київ: Вища школа, 1985. 360 с.
78. (УМ) – *Українська мова: Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів*. Київ: Либідь, 2001. 224 с.
79. (LDCE) – *Longman Dictionary of Contemporary English*. Harlow, Essex: Longman, 2001. 1668 p.

80.(ODNW) – The Oxford Dictionary of New Words. Oxford, New York: OUP, 1998.
357 p.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

- (BN) – BBC News. URL: <https://www.bbc.com/news>
(TFT) – The Financial Times. URL: <https://www.ft.com/>
(TCW) – The Computer Weekly. URL: <https://www.computerweekly.com>
(TCST) – The Chicago Sun-Times. URL: <https://chicago.suntimes.com/>
(TDM) – The Daily Mail. URL: <https://www.dailymail.co.uk/home/index.html>
(TE) – The Economist. URL: <https://www.economist.com/>
(TG) – The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/us>
(TI) – The Independent. URL: <https://www.independent.co.uk/>
(TM) – The Mirror. URL: <https://www.mirror.co.uk/>
(TNYT) – The New York Times: <https://www.nytimes.com/>
(TS) – The Sun. URL: <https://www.thesun.co.uk/>
(TWP) – The Washington Post. URL: <https://www.washingtonpost.com>
(TUT) – The USA Today. URL: <https://www.usatoday.com/>

ДОДАТОК
Лінгвостилістичні засоби реалізації експресивності в англomовній
публіцистиці та специфіка їх відтворення українською мовою

№	Текст оригіналу	Текст перекладу
1.	<i>No, I'm not a shopping person at all, but I am a <u>shoe-aholic</u></i> (TG: URL).	Ні, я не та людина, яка сильно полюбляє шопінг, але я <u>взуттєголік</u> . (переклад наш – Я.С.)
2.	<i>Today, we pay a <u>Bill Gates Tax</u> on every PC</i> (TG: URL).	Сьогодні, при покупці кожного персонального комп'ютера, ми сплачуємо <u>податок Біла Гейтса</u> .
3.	<i>They went to the local school where at first they were teased for being English and living an <u>alternative lifestyle</u>, but Patrick says this decreased over time</i> (BN: URL).	Вони пішли до місцевої школи, де спочатку їх дражнили за те, що вони були англійцями та вели <u>альтернативний спосіб життя</u> .
4.	<i>Nancy Miller is none other than a <u>"99er"</u></i> (BN: URL).	Ненсі Міллер ніхто інша як <u>безробітна людина, яка не має права на виплати із біржі за строком давності</u> .
5.	<i>The latest effort by a major media outlet to make <u>Windy City</u> seem like something it's not comes in the form of an obnoxiously puffy travel piece from the BBC</i> (BN: URL).	Останні зусилля головних засобів реклами, націлені на те, щоб перетворити <u>Місто вітрів</u> на щось дійсно варте вашої уваги, і зовсім не схоже на всім відомі подорожі від BBC.
6.	<i>This detailed report is about tall workers who earn significantly more than their <u>vertically challenged</u> counterparts</i>	У цьому докладному звіті йде мова про те, що працівники високого зросту заробляють значно більше, ніж їх <u>колеги низького зросту</u> .

	(BN: URL).	
7.	<i>The beauty of <u>duvet days</u> is that people are not force to pre-plan them</i> (TCW: URL).	Перевага <u>додаткових вихідних днів</u> полягає у тому, що їх не потрібно планувати завчасно.
8.	<i>If you have ever been to a youth hockey game, it's impossible to miss <u>hockey moms</u></i> (BN: URL).	Якщо вам коли-небудь доводилося побувати на грі хокеїстів молодіжної збірної, ви, без сумніву, бачили <u>матерів, які не пропускають жодної гри своїх дітей</u> .
9.	<i>Two Chicago <u>cops</u> chasing a man with a gun were killed when they were struck by a train Monday evening</i> (TCST: URL).	У вечері понеділка двох копів з Чикаго, що переслідували чоловіка зі зброєю, збив потяг.
10.	<i>The ancient Israeli city of Beersheba is home to thousands of Bene Israelis who migrated to the <u>promised land</u> soon after the state was created in 1948</i> (BN: URL).	Стародавнє ізраїльське місто Беершеба є домом для тисяч маратхських євреїв, які переселилися на <u>Святу Землю</u> незабаром після створення держави в 1948 році.
11.	<i>You see, Kardashian's line is named Kimono because her name is Kim, but that has <u>pissed off</u> a lot of Japanese people</i> (TUT: URL).	Розумієте, лінія білизни Кардаш'ян отримала назву «Кімоно», адже її звати Кім, але це <u>не на жарт розлютило</u> велику кількість японців.
12.	<i><u>Generation "O"</u> for Obama, is ready to do its part in putting the country on a more hopeful path</i> (TWP: URL).	<u>Покоління «О»</u> , що підтримує Обаму, готове зробити свій вклад у спрямування країни на правильний шлях.
13.	<i><u>The Iron Lady</u> resigned as both Prime Minister and party leader</i>	<u>Залізна леді</u> пішла у відставку, адже прем'єр-міністр, разом з лідером

	<i>launched a challenge to her reputation (TS: URL).</i>	партії, розпочали робити все можливе, щоб зіпсувати її репутацію.
14.	<i>With the inexorable rise of online shopping, there have been gloomy predictions about the future of the <u>bricks and mortar</u> (BN: URL).</i>	З швидким розвитком онлайн-шопінгу з'явилися похмурі прогнози щодо майбутнього <u>цегляно-мінометних магазинів</u> .
15.	<i>Climate change could have a <u>domino effect</u> on key infrastructure in the UK, government advisers have warned (BN: URL).</i>	Урядові радники застерігають, що кліматичні зміни можуть мати <u>ефект доміно</u> на провідні галузі промисловості Сполученого Королівства.
16.	<i><u>Frexit</u> (France leaving the EU), <u>Italexit</u> (Italy leaving the EU) and so on (BN: URL)?</i>	<u>Фрексіт</u> (Франція виходить із складу ЄС), <u>Італексіт</u> (Італія виходить із складу ЄС) і так далі?
17.	<i>Julia Roberts is more than just dressed down in her new thriller <u>Secret in Their Eyes</u>—she was given a complete <u>makeunder</u> for her role (TS: URL).</i>	Джулія Робертс у своєму новому трилері під назвою «Таємниця в його очах» не просто зіграла оголеною, а ще й <u>повністю без макіяжу</u> .
18.	<i>There are <u>countless types</u> of transactions that can occur, and each and every transaction can be described in terms of its impact on assets, liabilities, and equity (TS: URL).</i>	Існує <u>незліченна кількість видів</u> транзакцій, і кожна операція може бути описана з точки зору її впливу на активи, зобов'язання та власний капітал.
19.	<i>The US was modernising its entire nuclear arsenal – not only the <u>submarines, bomber aircraft and land-based missiles</u> that are armed</i>	США модернізували весь свій ядерний арсенал, а не тільки <u>підводні човни, бомбардувальники та ракети</u>

	<i>with long-range nuclear weapons, but also the weapons themselves (TG: URL).</i>	<u>наземного базування</u> , які оснащені ядерною зброєю дальньої дії.
20.	<i>Carol has always been a <u>black sheep</u> in the class: her parents were very poor (TG: URL).</i>	Керол завжди була <u>білою вороною</u> в класі, адже її батьки були дуже бідні.
21.	<i>The complex patterns of cross-border commerce, with myriad stages of production spread over so many countries, would be <u>enormously costly</u> to pull apart (TE: URL).</i>	Щоб розділити складні моделі транскордонної комерції, з безліччю етапів виробництва, розповсюджених у багатьох країнах, потрібно було б <u>багато заплатити</u> .
22.	<i>Nowadays, all information is <u>netavailable</u> for children. (TS: URL).</i>	На сьогоднішній день вся інформація <u>перебуває у відкритому доступі</u> в Інтернеті для дітей.
23.	<i>But make no mistake; the United States will defend <u>our interests, our allies, the principled international order, and the positive future</u> (TNYT: URL).</i>	Але будьте уважні, Сполучені Штати захищатимуть <u>наші інтереси, наших союзників, надійну основу міжнародного порядку та щасливе майбутнє</u> .
24.	<i>Boris Johnson has set the UK on an apparent course towards a no-deal <u>Brexit</u> by playing down the likelihood of any talks with the EU (TG: URL).</i>	Борис Джонсон налаштував Великобританію на очевидний шлях до 100% <u>Брексіту</u> , знижуючи ймовірність будь-яких переговорів з ЄС.
25.	<i><u>Webucation</u> grew in stature and the hit counter reflected loads of</i>	<u>Онлайн освіта</u> укріпила свій статус, а лічильник відвідувань показав

	<i>interest from around the world.</i> (TG: URL).	велику кількість зацікавлених у її отриманні людей.
26.	<i>You have not been given permission to bring a <u>plus-one</u> because this wedding will be for just an affordable number of family members and close friends</i> (TNY: URL).	Ніхто не давав вам дозволу приводити <u>приятеля, якого не запрошено на весілля</u> , адже це святкування розраховано лише на сімейне коло, обмежену кількість родичів та близьких друзів.
27.	<i>It was <u>not until noon that</u> we were able to resume our work</i> (BN: URL).	<u>Лише після полудня</u> нам вдалося відновити роботу.
28.	<i>He believes that mementos of his work won't make <u>an hors d'oeuvre</u> of contemporary art</i> (TNY: URL).	Він вважає, що подібні посилання не його роботу не внесе <u>нічого нового</u> у сучасне мистецтво.
29.	<i>Without that intrinsic knowledge, the data input decisions will quickly go astray, and the output of the computerized accounting system will become <u>hopelessly trashed</u></i> (TG: URL).	Без цих надважливих знань, рішення щодо введення даних швидко втратять свою силу, а випуск комп'ютеризованої системи обліку стане <u>безнадійно зіпсованим</u> .
30.	<i>When Russia faces <u>uncomfortable accusations</u> from abroad, the Kremlin normally lashes back with official declarations</i> (TM: URL).	Коли Росія стикається з <u>незрозумілими звинуваченнями</u> через кордон, Кремль зазвичай відмовляється давати офіційні заяви.
31.	<i>In the presence of a <u>friendly enemy</u>, it is easier to convince public opinion and Congress that needs to spend more substantial money on</i>	У присутності <u>дружнього ворога</u> легше переконати громадськість і Конгрес, що потрібно витратити

	<i>the program of modernization of weapons (TDM: URL).</i>	більше грошей на програми модернізації озброєння.
32.	<i>The US defense secretary, Ashton Carter, has indicated he believed Russia is <u>the greatest threat</u> to American National Security (TUT: URL).</i>	Міністр оборони США, Ештон Картер, повідомив, що він вважав Росію <u>найбільшою загрозою</u> для національної безпеки Америки.
33.	<i>Further, a series of agreements between eastern European states after the end of the <u>Cold War</u> provided for the mutual recognition of borders (TDM: URL).</i>	Крім того, ряд угод між державами Східної Європи після закінчення Холодної війни передбачав взаємне визнання кордонів.
34.	<i><u>It is quite true that</u> the vast majority of mass killings involving firearms are perpetrated by lone people (TDM: URL).</i>	<u>Це правда</u> , що більша частина вбивств з використанням вогнепальної зброї є справою рук замкнутих в собі людей.
35.	<i><u>It is at last arguable that</u> the attack would not have occurred without the partnership bond (TDM: URL).</i>	<u>Можна, нарешті, стверджувати</u> , що напад не відбувся б без партнерських зв'язків.
36.	<i>Greenpeace has hit back against President Donald Trump for <u>tweeting</u> a climate change denial from a former member of the environmental group (TS: URL).</i>	Грінпіс наніс удар у відповідь президенту Дональду Трампу за те, що він <u>поділився у мережі Twitter</u> запереченням кліматичних змін, яке на своїй сторінці опублікував колишній член екологічної групи.
37.	<i>There has been a remarkable shift in education funding to benefit <u>the needy</u>, research suggests (TS: URL).</i>	Дослідження показують помітну зміну у фінансуванні освіти на користь <u>нужденних</u> .

38.	<i><u>Palestinian militants have fired more than 450 rockets into Israeli territory since Saturday</u></i> (BN: URL)!	<u>Починаючи з суботи палестинські бойовики випустили понад 450 ракет на територію Ізраїлю!</u>
39.	<i>The statistics <u>do</u> reveal some dissonance</i> (BN: URL).	Статистичні данні, <u>дійсно</u> , виявили певні розбіжності.
40.	<i>The President was faced with a <u>champagne problem</u></i> (BN: URL).	Президент зіткнувся з <u>проблемою вибору між хорошим та ще кращим варіантами</u> .
41.	<i>You should sign a contract only after you <u>do</u> have written all it's provisions</i> (TS: URL).	Вам слід підписувати договір лише після того, як ви <u>уважно</u> прочитаєте всі його положення.
42.	<i>It represents <u>wounded pride</u> at the west's apparent determination to treat Russia as the enemy</i> (TNYT: URL).	Це показує <u>пригнічене самолюбство</u> за явне прагнення Заходу ставитися до Росії як до ворога.
43.	<i>Now you won't have to wait until you get home <u>to google</u> your date</i> (TUT: URL).	Тепер вам не доведеться чекати, поки ви не приїдете додому, щоб <u>знайти потрібну інформацію через пошукову систему Google</u> .
44.	<i><u>Could Brussels say the same about Ukraine? Is this really true</u></i> (TUT: URL)?	<u>Міг Брюссель сказати те ж саме про Україну? Це правда?</u>
45.	<i>Where the Crown Prosecution Service declines to prosecute, victims may prosecute privately, but in practice <u>seldom do so</u></i> (TS: URL).	У тих випадках, коли Королівська прокурорська служба відмовляється від того, щоб розпочати судове переслідування, потерпілі можуть порушити справу в приватному

		порядку, хоча <u>рідко роблять це на практиці</u> .
46.	<i>It's designed to deliver a <u>knockout blow to enemy infrastructure in wartime</u> (TNYT: URL).</i>	Це було створено для того, щоб <u>знищити інфраструктуру ворога під час війни</u> .
47.	<i>It seems to be unfortunately true that the <u>epidemic of world lawlessness is spreading</u> (TNYT: URL).</i>	Прикро це визнавати, але зараз дійсно поширюється <u>епідемія світового беззаконня</u> .
48.	<i>Back in Kyiv, people want to know whether Trump will make a deal with Putin and <u>stuck him</u> (TUT: URL).</i>	Повернувшись до Києва, люди хочуть знати, чи зможе Трамп укласти угоду з Путіним та <u>підколоти його</u> .
49.	<i>The sentiments called honour and virtue by the majority of men are <u>the most shifty things imaginable</u>. (TG: URL).</i>	Ті почуття, які більшість чоловіків називають честю і чеснотою, є <u>найбільш непостійними з тих, які можна лише собі уявити</u> .
50.	<i>The statistics <u>do</u> reveal some dissonance (TG: URL).</i>	Статистики виявили деякі розбіжності.
51.	<i>So we want to see <u>the biggest movie of the year, Star Wars</u> (TUT: URL).</i>	Отже, ми хочемо побачити <u>найкращий фільм року, Зоряні війни</u> .
52.	<i>The man who is baseball's all-time hits king will now forever be remembered as one of the sport's <u>most pathetic figures</u> (TG: URL).</i>	Чоловік, який є бейсбольним королем всіх часів та народів, тепер всім запам'ятається як <u>найнікчемніша</u> постать у галузі спорту.
53.	<i>The man with <u>the most hits in history</u> will eventually be forgotten</i>	Чоловік, який забив найбільшу кількість голів в історії бейсболу, а

	<i>for producing 4,256 hits but forever remembered for committing baseball's greatest sin</i> (TG: URL).	саме 4256, назавжди всім запам'ятається своїм <u>найбільшим</u> гріхом у бейсболі.
54.	<i>It slightly increases the chance of not being completely disavowed by future generations</i> (TS: URL).	Це трохи збільшується ймовірність того, що майбутні покоління не повністю відмовляться від цієї ідеї.
55.	<i>It is questionable whether exchange rate adjustment can be a very useful feature of macropolicy in these countries</i> (TS: URL).	Сумнівно, чи <u>коригування валютного курсу</u> може бути дуже корисною ознакою макрополітики в цих країнах.
56.	<i>He said that he would not allow Mexico to be Mr Trump's "whipping boy"</i> (TNYT: URL).	Він сказав, що не дозволить Мексиці бути так званим " <u>хлопчиком для побиття</u> " для Трампа.
57.	<i>Maybe this explains why somebody put a hit on John Kennedy</i> (TNYT: URL).	Можливо, це пояснює те, чому хтось <u>замовив</u> Джона Кеннеді.
58.	<i>It is hypocrisy to call it a crisis in England and then turn a blind eye to the more serious situation in Wales</i> (BN: URL).	Назвати це кризою в Англії, а потім <u>закривати очі на</u> більш серйозну ситуацію в Уельсі – це лицемірство.
59.	<i>Seldom has a group of basically good, basically loving people behaved more foolishly or selfishly</i> (TNYT: URL).	<u>Рідко коли трапляється</u> таке, що група хороших, в основному люблячих людей, поведилися по-дурному або егоїстично.
60.	<i>Most mass killers are enabled by social isolation, only rarely do they live in pairs</i> (BN: URL).	Більшість людей, що вчиняють масові вбивства, віддають перевагу соціальній ізоляції, <u>рідко таке трапляється, щоб</u> вони жили в парі з кимось.

61.	<i>In our interview Rose initially denied betting on baseball and only later <u>did he clarify his response and admit everything</u> (TNYT: URL).</i>	В нашому інтерв'ю Роуз спочатку заперечував ставки на бейсбол, і лише пізніше він <u>нарешті уточнив</u> свою відповідь та все визнав.
62.	<i><u>Didn't we, for the sake of rating, invite to the TV program the people of rumors</u> (TS: URL)?</i>	<u>Хіба ми запросили до телевізійної програми людей, які поширюють чутки не заради рейтингу?</u>
63.	<i>Only devoted supporters can help John Mc Cain to win this <u>election race</u> (TS: URL).</i>	Лише віддані прихильники можуть допомогти Джону Маккейну отримати перемогу у цій <u>виборчій гонці</u> .
64.	<i>This <u>romcom</u> with Hugh Grant received a lot of positive comments (TS: URL).</i>	Ця <u>романтична комедія</u> з Г'ю Грантом отримала багато позитивних коментарів.
65.	<i>He was not willing <u>to light his hair on fire</u> to try to get support (BN: URL).</i>	Він не хотів <u>привертати до себе увагу будь-якою ціною</u> у намаганні отримати підтримку.
66.	<i>That inevitably leads him to discuss President Obama and his health care law, a topic that <u>gets Mr. Santorum's blood boiling</u>, and that of his listeners (TE: URL).</i>	Він не має іншого варіанту як обговорити закон президента Обами про охорону здоров'я, адже ця тема <u>доводить Містера Санторума та його слухачів до сказу</u> .
67.	<i>That could be the plasmodium parasite's <u>Achilles heel</u>, because it offers an exciting new target for drug development (BN: URL).</i>	Це може бути <u>Ахіллесовою п'ятою</u> паразита плазмодію, оскільки це дає можливість поставити нову ціль для розробки нових ліків.
68.	<i>It took 10 years for the Algerian war <u>to sink into oblivion</u> (TE: URL).</i>	Пройшло 10 років поки Алжирська війна <u>канула в Лету</u> .

69.	<i>Regulators face a <u>Sisyphean task</u>, owing to the absence of strong and consistent political support for reining in the financial titans (TE: URL).</i>	Регулюючі органи змушені займатися <u>Сізіфовою працею</u> через відсутність сильної та послідовної політичної підтримки для стримування фінансових титанів.
70.	<i>Tom Cruise was accompanied by his <u>home companion</u> (TDT: URL).</i>	Том Круз був у супроводі свого <u>домашнього улюбленця</u> .
71.	<i>Whether you are a dealer or doctor or trafficker or a manufacturer, if you break the law and illegally peddle these deadly poisons, <u>we will find you, we will arrest you, and we will hold you accountable</u> (TM: URL).</i>	Незалежно від того, чи ви є дилером чи лікарем, торговцем людьми чи виробником, якщо ви порушите закон та будете займатися незаконним продажем цієї смертельні отрути, <u>ми вас знайдемо, ми вас заарештуємо, та притягнемо до відповідальності</u> .
72.	<i>We <u>must perform a service of historic importance</u> which men and women and children will honor throughout all time (TM: URL).</i>	<u>Наш обов'язок</u> зробити вчинок, який увійде в історію та який чоловіки, жінки та діти будуть шанувати дуже довго.
73.	<i><u>Earlier this year, four lion cubs died at the zoo, which was opened in 1999</u> (TDT: URL)!</i>	<u>На початку цього року в зоопарку, який був відкритий у 1999 році, загинули чотири левенята!</u>
74.	<i><u>How can we allow the rich to rip off people?</u> (TDT: URL).</i>	<u>Як ми можемо дозволити багатим грабувати людей?</u>
75.	<i>They were glad to observe those <u>green shoots</u> (TM: URL).</i>	Вони були раді спостерігати за тими <u>зеленими паростками економіки</u> .
76.	<i>He is <u>an old dog who can't learn new tricks</u> (TDT: URL).</i>	Він <u>старий пес, якого не навчиш новим трюкам</u> .

77.	<i>There goes our <u>little vice president</u>, off to rule the world (TM: URL).</i>	Ось йде на <u>маленький віце-президент</u> , що керувати світом.
78.	<i>David Cameron <u>is having his cake and eating it</u> (TDT: URL).</i>	Девід Кемерон <u>бігає за двома зайцями</u> .
79.	<i>A new film executive examines social media and mental health, but being a mentally ill person who's active online can be a <u>bittersweet experience</u> (BN: URL).</i>	Новий кінопродюсер вивчає соціальні медіа та психічне здоров'я, але так як він сам має психічні розлади та активно працює в Інтернеті, це може бути <u>водночас і хорошим і поганим</u> досвідом для нього.
80.	<i><u>Protect this country, first and foremost, and to hell with international busybodies</u> (TDM: URL).</i>	<u>Станьте на захист</u> країни, в першу чергу, і до пекла всі ці міжнародні організації.
81.	<i>For a man who's capable of so many surprises, you're becoming painfully predictable (BN: URL).</i>	Для людини, яка здатна на так багато сюрпризів, ви <u>занадто</u> передбачувані.
82.	<i>Why has its <u>category</u> changed (TI: URL)?</i>	Чому змінилася ця <u>класифікація</u> ?
83.	<i><u>How to survive a monster storm</u> (TI: URL)?</i>	Як пережити цей жахливий шторм?
84.	<i>Let us take a typical evening's viewing on the BBC on a <u>dreary night in late winter</u> (TDM: URL).</i>	Давайте проведемо типовий вечірній перегляд на BBC якоїсь <u>похмурої ночі</u> пізньої зими.
85.	<i>As the country continues to develop, Sierra Leoneans are predominantly</i>	Країна продовжує розвиватися, хоча жителі Сьера Леону думають головним чином про <u>хліб насущий</u> .

	<i>focused on <u>bread-and-butter issues</u> (TI: URL).</i>	
86.	<i><u>Is climate change to blame</u> (TI: URL)?</i>	<u>Чи можна звинувачувати кліматичні зміни?</u>
87.	<i><u>The excitement of the arrest was over and the crowd began to melt away</u> (TE: URL).</i>	Бурхлива реакція на арешти закінчилася і натовп почав <u>розсіюватись</u> .
88.	<i><u>Such a situation made him <u>ling on the ropes</u></u> (BN: URL).</i>	Ця ситуація змусила його <u>залишатися у слабкій позиції</u> .
89.	<i><u>According to media reports the Moscow Patriarchate is <u>waiting for the green light</u></u> (TE: URL).</i>	Згідно з інформацією мас-медіа, Московський Патріархат <u>чекає на зелене світло</u> .
90.	<i><u>Call the doctor at once</u> (TI: URL)!</i>	<u>Негайно викликай лікаря!</u>
91.	<i><u>The general problem of refugees is one of the most complicated issues facing the world today</u> (TG: URL).</i>	Глобальна проблема біженців - це одне з <u>найскладніших питань</u> , що стоять сьогодні перед світовою спільнотою.
92.	<i><u>Congratulations on your graduation, and <u>thank you for the honor of allowing me to be a part of it</u></u> (BN: URL).</i>	<u>Вітаю з закінченням навчання та дякую за честь бути частиною цього дійства</u> .
93.	<i><u>Good morning, President Taylor, Board of Trustees, faculty, parents, family, friends, the community of Galesburg</u> (TI: URL)!</i>	<u>Доброго ранку, президенте Тейлоре, Опікунська рада, викладачі, батьки, родина, друзі, громадо Галесбурга!</u>
94.	<i><u>These people poisoned the consciousness of millions of viewers, and we called it "<u>freedom of speech</u>"</u> (TG: URL)?</i>	<u>Ці люди отруюють свідомість мільйонів глядачів, це «свобода слова»?</u>

95.	<i>The <u>crackdown</u> led to the Free Speech Movement at Berkeley (TI: URL).</i>	<u>Жорстоке переслідування</u> призвело до появи руху за вільну мову в Берклі.
96.	<i>A municipal judge recently imposed a fine of twenty-five dollars for contempt of court when a man called the municipal court a <u>kangaroo court</u> (TI: URL).</i>	Нещодавно суддя муніципалітету призначив штраф у розмірі двадцяти п'яти доларів за неповагу до суду, коли чоловік назвав міський суд <u>судом кенгуру</u> .
97.	<i>America's new commercial astronaut capsule has completed its demonstration flight with a successful <u>splashdown</u> in the Atlantic Ocean (BN: URL).</i>	Нова американська комерційна капсула для астронавтів завершила свій показовий політ <u>здійснивши успішну посадку</u> у води Атлантичного океану.
98.	<i>BBC Arts editor Will Gompertz gives an essential <u>rundown</u> of the Turner Prize exhibition (TWSJ: URL).</i>	Редактор BBC Arts Вілл Гомперц дає <u>детальний звіт</u> про виставку премії Тернера.
99.	<i>He always feels like a <u>wet blanket</u> at retirement parties, like the fun starts after he walks out the door. (TI: URL).</i>	Він завжди відчуває себе <u>занудою</u> на прощальних вечірках, таке відчуття, що всі веселоці починаються лише тоді, коли він іде.
100.	<i>Kuwait recommended the establishment of an international <u>round table</u> to discuss the interrelation and interdependence between security and fundamental freedoms (TWSJ: URL).</i>	Кувейт рекомендував організувати міжнародний <u>круглий стіл</u> для обговорення взаємозв'язку і взаємозалежності між безпекою та основними свободами.

SUMMARY

This qualifying paper deals with linguostylistic means of implementation expressiveness in English publicism and specificity of their translation into Ukrainian.

The purpose and tasks of the study. The most important components of publicism are lexical units and their reflection on people. That is why the purpose of the qualifying paper was to study the use of linguostylistic means of expressiveness in English publicism.

In accordance with the stated purpose, we set the following **objectives**:

- to define expressiveness in linguistics;
- to distinguish types of linguostylistic means of expressiveness in publicistic texts;
- to consider the main strategies of translation of linguostylistic means of expressiveness in publicistic texts;
- to analyze linguistic aspects of publicistic discourse;
- to find out ways of translating of linguostylistic means of expressiveness in publicistic texts.

The object of the study is linguostylistic means of expressiveness in publicistic discourse.

The subject of the study is the ways of translating linguostylistic means of expressiveness in publicistic discourse.

The methods of research. In the qualifying paper the following methods were used: descriptive, structural-semantic methods, as well as the method of translation analysis of the text and comparative analysis. The former two methods were used to analyze and classify linguostylistic means of expressiveness in English, and the latter two were used to study the specificity of translating English linguostylistic means of expressiveness into Ukrainian. The method of quantitative calculations was used to obtain the results.

The practical value of the research. The obtained results can be used in the research work of students in philology and translation studies.

Expressiveness serves not only for the effective realization of the intentions of the speaker, but also for the embodiment of his personality in speech. Expressiveness, as a result of the use of emotional linguistic units in speech, is an aggregate of semantical and stylistical features that make speech brighter and more diverse. Expressiveness can be inherent as a unit of any level of language, so it is logical to classify expressive means according to the levels of linguistic structure, which provides for the following types of expressive means: lexico-phraseological (terms, neologisms, jargonisms and others), word-forming (denominatives and augmentative suffixes), morphological (imperative forms, degrees of comparison and stringing of adjectives), syntactic (exclamatory and interrogative sentences, etc.) and stylistic (metaphors, epithets, hyperboles, personifications, allegories, inversions, etc.).

While translating English linguostylistic means of expressiveness into Ukrainian, we have used the following translation transformations: lexical transformations were used when translating 51% of linguostylistic means of expressiveness; grammatical transformation – 35%; lexical and grammatical transformations were used when translating 14% of means of expressiveness.

The main lexical transformation in the reproduction of expressiveness means is translation by means of selection of equivalent – 45%. Second and third places are occupied by calquing – 33% (when a lexical unit retains the form, but because of literalness the meaning of a foreign word may not be clear enough for the target audience) and differentiation – 15% (translation method used to reproduce words with broad semantics for which there are no direct matches in the translation language), respectively. Transcription and transliteration are used very rarely, since this method does not explain the meaning of means of expressiveness — 7%. Among grammatical translation transformations used in the process of translation of linguostylistic means of expressiveness is grammatical substitution – 31% (used to obtain the adequacy of the translation in cases where the expressiveness means

requires a translation, which involves the replacement of the form of a word, a part of a language, a member of a sentence), the second and third positions are occupied by addition – 25%, as some means of expressiveness, when literally translated, lose their meaning, therefore, we added words that were absent according to the context. Transposition is applied in 25% of cases due to the difference in the structures of the original language and the language of translation. Omission is used in 17% of examples, as there was an accumulation of words with similar meanings that should be omitted).

Thus, we have arrived at the conclusion that translation of publicistic texts is a peculiar challenge for a translator. When translating publicistic texts, the pragmatic function of the original text should first be preserved. A translation can be successful provided that it has the same effect on the recipient as the original. All linguostylistic means of expressiveness in the original text that make publicistic texts effective should be rendered into the language of translation. That is why analysis of the ways of translating linguostylistic means of expressiveness is an important stage in the translation of English means of expressiveness into Ukrainian. The analysis and coverage of the peculiarities of the translation of linguostylistic means of expressiveness proves that in the translation it is necessary to solve both purely linguistic problems due to differences in the semantic structure and peculiarities of the use of two languages in the communication process, as well as problems of sociolinguistic, psychological and cultural adaptation of the text.